महापूजा विधि :

परम्परागत वाक्य व अकिया भावार्थ

प्रकाशक :
मणिसिंह महाविहार

संग्रह कर्ता :
यज्ञमान पति वज्राचार्य

म्हपूजा विधिः

परम्परागत वाक्य व अकिया भावार्थ

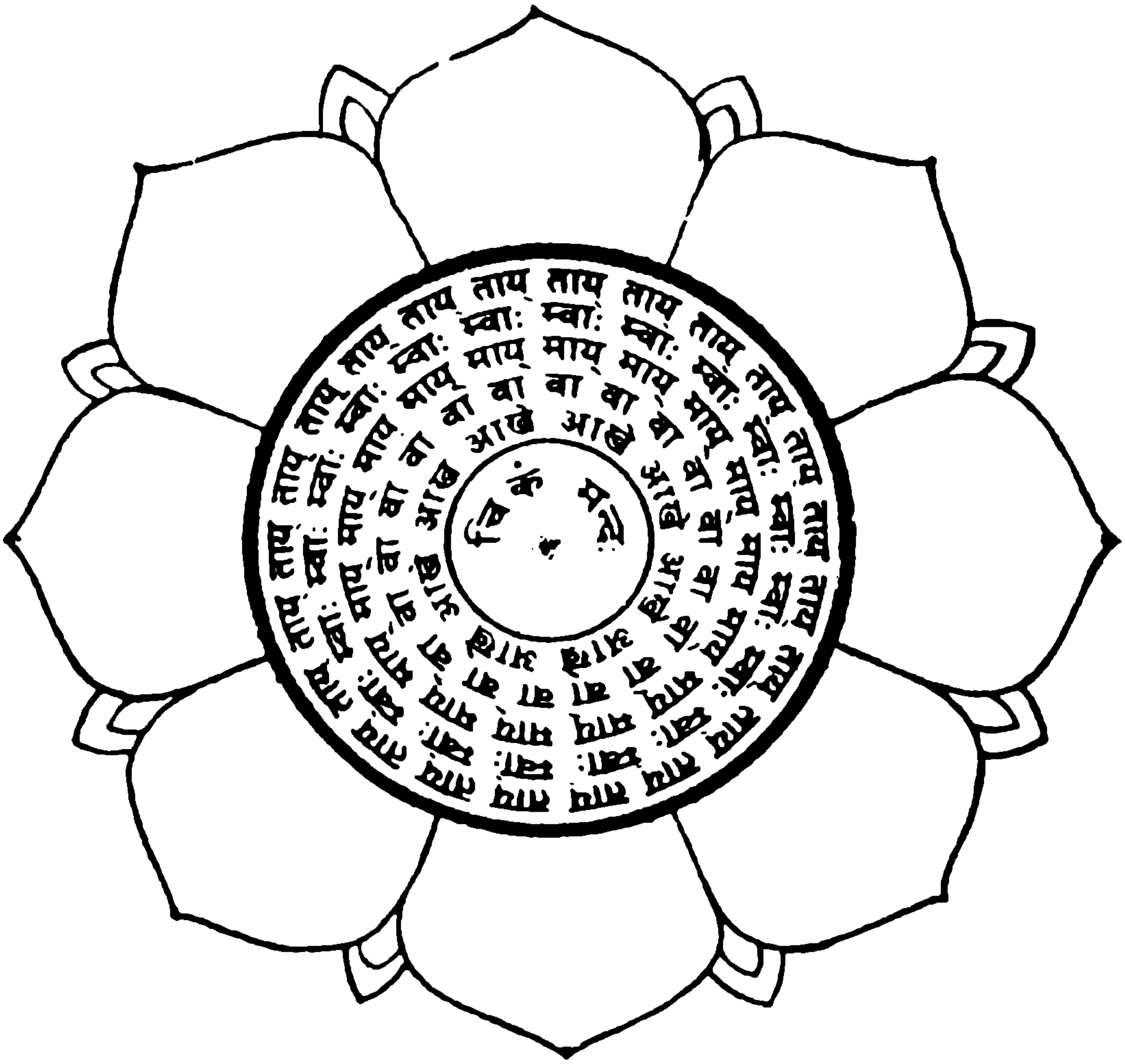

प्रकाशक :
मणिसिंह महाविहार
मुसुंबहाः, जापतुं, यें

संग्रह कर्ता :
यजमान पति वज्राचार्य

ने.सं. ११२४ क्यंगु न्हूदँया लसताय्

देब: पौभा: : सर्वज्ञरत्न वज्राचार्य, धिमेल्वहँ, यें

सफूया दाता : राम बहादुर डंगोल, चल्खु, यें

ल्यामिनेशनया दाता : चिनियामान वज्राचार्य
मुसुंबहा:, तुंननि, यें

पिदंगु प्रति : ५००

मू : ३०।-

थाकू : वाणी अफसेट मुद्रणालय (प्रा.) लि.
टेकू हाइट, चल्खु, यें
फोन :४२६००५२

दिवंगत बाःमाँ जिउचा डंगोल व चन्द्रकुमारी डंगोलया
लुमन्तिइ देछाना ।

भूमिका

नेपा:देशय् दँय् दँसं देनख:या कथं म्हपूजा याना वयाच्वंगु दु । थ्व नख: नेपा:देया मुकं संस्कृति ख: । थ्व नख: स:स:थे सिउसिउ थे विधि हना यानाच्वंगु जुल । विधि पूर्वक म्हपूजा नख: दने दुसा अकिया महत्व बृद्धि जुइगु स्वाभाविक ख: । संस्कृतियात म्वा:का जक तयेगु मखु ब्वलंक म्वाका तयेगु नं आवश्यक जुइ । नेपा:गाःनं पिने देशय् दुने वा देशं पिने वनाच्वंपिन्सं नं म्हपूजा यायेत ज्या छिना वइ । थ्व खँ तातुना म्हपूजा यायेबलय् पूर्वकेमा:गु पूजा विधिया वाक्यत थन न्हयथनागु ख: । पूजा वाक्य न्यामहसियां ब्वंसां जिउ । थ्वं ब्वने जिउ, वं ब्वने मजिउ धैगु मदु । म्हपूजा याइपिं सकसियां ब्वनेगु अधिकार दु । छाय्धा:सा थ:गु म्हपूजा यायेगु हे ला ख:नि । अले पूजा याइम्हसियां वाक्य मब्वंसा मेपिं सुनां ब्वनि ? अकिं मण्डल दनेगु वाक्यया अर्थ थुइकेत संक्षेपं भावार्थ नं बियागु दु । मखंबाहा:या षडानन्द वज्राचार्य (ने.सं.९९६) व न्हूघ:बहा:या मच्छेलाल वज्राचार्य (ने.सं.१०५१) वसपोलपिन्सं भावार्थ सहित च्वयात:गु थ्या सफूत जिके दु । थ्व पुलांगु सफूत व खेंसगं कायेबलय् ब्वनेगु वाक्यया भावार्थ सवलबहा:या पंण्डित रत्नकाजी वज्राचार्ययागु मंगालष्टव (अर्थ सहित) ने.सं. १११८ स बियात:गु भावार्थयात लिधंसा कयागु ख: । वसपोलपिन्सं पुलांगु हे स्थानीय नेवा: भाषा कथं च्वयात:गु भावार्थयात ब्वने छिंकेत मा:थाय् आख:ग्व: हिलाबुला याना: तनेमा:थाय् तना: न्हूगुधा: कथं क्यनेत दयेकागु ख: । मेमेगु भावार्थ फणीन्द्ररत्न वज्राचार्य व जि यज्ञमान पति वज्राचार्य नापं जाना: २०५२ सालं पिकयागु "बौद्ध धर्ममा पूजाका सिद्धान्त तथा व्यवहार" ।ेगु सफुतिं कयागु ख: ।

थ्व सफूचाय् न्हयब्वयागु भावार्थयात विद्वत्ताया मिखां ।।स्वसे साधारण कथं जक स्वयाबिइ धैगु आशा याना । थकिइ ।।।।गु मचा:गु द्वंबिद्वं दयेफु स:स:पिन्सं स:सिउ कथं थ्व सफूचा ।।पला नाला काइ धैगु आशा याना ।

ने.स. ११२४ न्हूदँया सकसितं भिंतुना !

संग्रह कर्ता:
यज्ञमान पति वज्राचार्य
लायकू बही, यें

प्रकाशकीय

म्हपूजा विधि धायेबले व धुनेगु ध्व, ध्व धुनेगु व यायेगु जक भीगु संस्कार, परम्परा व संस्कृति मखु । स्वाँ छायेबले वाक्य ब्वनेगु व धुं तिइबले वाक्य ब्वनेगु नं भीगु संस्कार, परम्परा, संस्कृति व धर्म नं खः । ध्वहे खँयात वाःचायेकाः बौद्ध विद्वान यज्ञमान पति वज्राचार्यजुं संग्रह याना बिज्यानाः निःशुल्कं इना बिइबलय् जीमले पसलय् मथ्यनेमा धैगु ल्याखं न्ह्याक्व जूसां मू तयाः हे पिथने माःगु शर्तय् मियाः वःगु धेबा मणिसिंह महाविहार, मुसुंबहाः, जापतुं, यैंया हे कोषय् हे वनीगु कथं संग्रह कर्ता, प्रकाशक व दातात यानाः स्वंगू पक्षया दथुइ सहमति जूगु खः ।

पाण्डुलिपि जिमिगु ल्हाःतिइ लायेवं संग्रह कर्ताया अनुमति कयाः १२४ वर्ष न्ह्योया नेवाःभाय् मस्यंक भाजु फणीन्द्ररत्न वज्राचार्यजुं पाण्डुलिपि स्वया बिज्याःगुलिं वसपोलयात नं धन्यवाद !

अन्तय् ध्व सफू पिथनेत दाता जुया दीम्ह भाजु राम बहादुर डंगोलया दिवंगत बाः जिउचा डंगोल व दिवंगत माँ चन्द्र कुमारी डंगोलया नामं ध्व सफू पिथना दीगुलिं वय्कःपिं सुखावती भुवनस बास लायेमाः । थथेहे आवरणया निंतिं थःम्हं ब्वयातयागु पौभाः (मन्दःः) उपलब्ध याना बिज्याःगुलिं भाजु सर्वज्ञरत्न वज्राचार्यजुयात नं धन्यवाद ! अथेहे ल्यामिनेशन दाता भाजु चिनियामान वज्राचार्यजु, टाइपसेटिंग याःपिं व प्रेस परिवारयात नं धन्यवाद !

नरेन्द्रमुनि वज्राचार्य
संयोजक
मणिसिंह महाविहार
मुसुंबहाः, जापतुं, यैं

म्हपूजा : गथे यायेगु
(पूजा विधि)

१. काय, वाक व चित्त शुद्ध यायेगु क्रिया :

नसला स्वकः कायेगु :

(शंखया लः जव ल्हापाया दोलाय् तया ल्हापा चिप मजुइ कथं म्हुतुइ छ्यकः, निकः व स्वकः यानाः तयेगु ।)

वाक्य ब्वनेगु–

ॐ ह्रिं स्वाहा ॥ (स्वकः तक ब्वनेगु ।)

काय विशोधने स्वाहा ॥ (शरीर शुद्ध जुल भाःपे ।)

वाक विशोधने स्वाहा ॥ (थःगु वचन वाक्य शुद्ध जुल भाःपे ।)

चित्त विशोधने स्वाहा ॥ (चित्त शुद्ध जुल भाःपे ।)

२. छेँया नकिंनं मण्डः पतिकं चिकं मण्डः थाके :

३. पूजाभलय् धू च्याकालि संकल्प याये :

संकल्प वाक्य :

(गजाःगु क्षेत्रे, गजाःगु गन थासय्, गुखुन्हु गबलय् म्हपूजा गायेत्यनागु वा यानाच्वनागु, म्हपूजा छाय् यायेत्यनागु, दक्व प्रष्ट धायेगु अथवा यायेगु ।)

ओं नमो भगवते पुष्पकेतु राजाय तथागतायार्हते सम्यकसम्बुद्धाय ॥ तद्यथा ॥ ओं पुष्पे पुष्पे महापुष्पे सुपुष्पे पुष्पोदभवे पुष्पसंभवे पुष्पावकिरणे स्वाहा । इदं पुष्प धूप दीप गन्ध रस नैबेद्य संयुक्त पूजा भाण्डं संकल्पयाम्यहं ॥

अधिष्ठाता क्षेत्र :

क. बुद्ध क्षेत्र – अद्य श्रीमत् श्री शाक्यसिंह तथागतस्य बुद्ध क्षेत्रे

ख. कल्प – भद्रकल्पे

ग. खण्ड – भरत खण्डे

घ. मन्वन्तर – वैवश्वत मन्वन्तरे

ङ. युग – सत्य त्रेता द्वापर कलियुगे

भौगोलिक क्षेत्र :

१. द्वीप – जम्बुद्वीपे

२. नाग भूमि – वासुकि क्षेत्रे

३. महापर्वत संकेत – हिमवत पर्वत दक्षिण पार्श्वे

४. देशया संकेत – आर्यावर्त पुण्यभूमि नेपाल देशे

५. नदी नाला संकेत – वागमत्यां पश्चिम पार्श्वे शंकर नद्यां वायुव्य कोणे केशावत्यां पश्चिम कोणे

६. पर्वतया संकेत – गोपुच्छ गिरिवरो

७. भूमि – सुदुर्जया[१] भूमिभागे

८. पीठ – उप-छन्दोह पीठे

९. अधिवासिनी – श्री हेरुक खगाननाधिवासिते

१०. थायया विवरण – श्री स्वयम्भू चैत्य सन्निधाने

११. ध्वाथुइक विवरण – अनेक देव देवालय स्थाने

१२. महानगर – कान्तिपुर महानगरे[२]

१३. विहार बहीया संकेत – श्रीखण्डतरुमूल महाविहारे[३]

१४. निवास स्थानया संकेत– राजकूलमहाविहार वस्थित[४]

१५. वंशज – वज्राचार्य[५]

१६. म्हपूजा याइम्हया नां – फलाना (अमुक)

---

[१] नेपा: गालं पिने देशय् वा विदेशय् च्वना म्हपूजा यायेबलय् अनया थाय् लोकय् खँग्व: तया: ब्वंसा जिउ ।

[२] मञ्जुपट्टन, सुवर्ण प्रणाली, आदि थ:गु नगरया ना ब्वनेगु ।

[३] थ:गु विहारया ना कायेगु ।

[४] थ:च्वनागु आधिकारिक नां कायेगु ।

[५] थ:गु वंशजया ना कायेगु अथवा थ: थ:गु गोत्र धायेगु ।

दिनमान क्षेत्र :

१.	सम्वत्	–	दुर्मुखनाम सम्वत्सरे
२.	सूर्य अयन	–	श्री सूर्य दक्षिणायने
३.	ऋतु	–	शरद ऋतु
४.	महिना मास	–	कार्तिक मासे
५.	पक्ष	–	शुक्ल पक्षे
६.	तिथि	–	प्रतिपदायां
७.	नक्षत्र	–	स्वाती
८.	योग	–	प्रीति
९.	करण	–	बालव
१०.	सूर्य राशि	–	श्री सूर्य तुला राशि गते
११.	चन्द्र राशि	–	श्री चन्द्र तुला राशि गने
१२.	दिनवार	–	आदित्यवासरे अस्मिन् शुभ दिने

म्हपूजा यायेत्यनागुया हेतु ब्वनेगु–

थौंया दिन कुन्हुं निसें प्रारम्भ जूगु दंय्–

१. नव ग्रहया मभिंगु प्रभाव (दशा) छुं दुसा निस्तेज यायेगु–

आदित्य, सोम, मंगल, बुध, वृहष्पति, शुक्र, शनि, राहु एवं केतु नवग्रह दशा शान्ति कामनार्थं

२. अष्ट योगिनी आदिया थ:त छुं कुलक्षण दुसा व नं मदयेका छ्वोयेगु–

मंगला, पिङ्गला, धान्या, भ्रामरी, भद्रिका, उल्का, सिद्धा, एवं शंङ्कटा आदि अष्ट योगिनी दशा निर्मूलार्थं

३. झिंनिगू राशिइ सुं राशिया कुप्रभाव थ:त लाइगु दुसा व मदयेका छ्वोयेगु–

मेष, वृष, मिथुन, कर्कट, सिंह, कन्या, तुला, वृश्चिक, धनु, मकर, कुम्भ तथा मीन आदि द्वादश राशि दशा शान्ति कामनार्थं

४. *सप्त विंशति अर्थात नीन्हेगू कथंया नक्षत्र दु । पालंपा: व नीन्हेगू नक्षत्रय् कालचक्र समयचक्र कथं वारम्बार गमन भ्रमण यायेगु जुइ । सुं नक्षत्रया थ:के कुदृष्टि लाना च्वंगु दुसा व नं मार हतये यायेगु–*

१. अश्विनी	२. भरणी	३. कृतिका
४. रोहिणी	५. मृगशिरा	६. आद्रा
७. पुनर्वसु	८. तिष्य	९. अश्लेषा
१०. मघा	११. पूर्व फाल्गुणी	१२. उत्तर फाल्गुणी
१३. हस्ता	१४. चित्रा	१५. स्वाती
१६. विशाखा	१७. अनुराधा	१८. जेष्ठा
१९. मूल	२०. पूर्वाषाढा	२१. उत्तराषाढा
२२. श्रवण	२३. धनिष्ठा	२४. शतभिषा
२५. पूर्व भाद्रपद	२६. उत्तर भाद्रपद	२७. रेवती

आदि सप्तविशति नक्षत्रादि अनुकूल कामनार्थे

५. *थ:गु भिंगु ज्या सफल जुयेगु :*
सकल कार्य सिद्ध कामनार्थे

६. *मन्त्र सिद्धि दयेगु :*
मन्त्र सिद्धि लाभार्थे

७. *वाक सिद्धि लायेगु :*
वाक सिद्धि प्राप्त्यार्थे

८. *षट्गति प्राणीया उद्धार जुइगु :*
देव, मनुष्य, राक्षस, यक्ष, किन्नर, प्रेत आदि षटगति उद्धार कामनार्थ

९. *सकल सत्व जगत प्राणीया उद्धार यायेगु :*
सकल सत्व जगत शान्ति कामनार्थ

छु छुयात स्वइत स्वइत पूजा यायेगु–

१. *सुकुन्दा पूजा यायेगु–*
दिवाकर देवता पूजा निमित्यर्थ

२. तःसि आदि दक्व फलफुल पूजा यायेगु–
वीजपुर नामानी आदर्श फलमूलादि पूजा निमित्यर्थं

३. थःगु म्हपूजा यायेगु–
मम इह दुर्लभ मनुष्य देह पूजा निमित्यर्थ

छु छु तयाः पूजा याये त्यनागु–

अर्हत, तथागत, सम्यकसम्बुद्ध जुया बिज्याम्ह पुष्पकेतु राजायात नमस्कार यानालि स्वां, स्वांथें जाःगु, स्वांया रूपय काये ज्यूगु, लिपा स्वां जुइगु, स्वां धाःसां ज्यूगु, स्वांया वर्गय लाःगु दक्व सामग्री गथेकि स्वां, धूं, धुपांय, सिन्हः, मत, ताय, जाकि, बजि, मह्रि, फलफुल, पेय पदार्थ, तण्डुल दक्षिणा आदि थ्व दु व मदु धाये म्वायेक सकतां हलंज्वलं तया पूजाभः संकल्प यायेगु–

ओं नमो भगवते पुष्पकेतु राजाय तथागतायार्हते सम्यक्सम्बुद्धाय ।। तद्यथा ।। ओं पुष्पे पुष्पे महापुष्पे सुपुष्पे पुष्पोदभवे पुष्पसंभवे पुष्पावकिरणे स्वाहा । इदं पुष्प धूप दीप गन्ध रस नैबेद्य संयुक्त पूजा भाण्डं संकल्पयाम्यहं ।।

४. थनलि दकले न्हापां आदिगुरुपित वन्दना । जाकि ज्वनाः विनति याना च्वने :

१. बुद्ध अर्थात पञ्च तथागत बुद्ध नाप नापं विपश्वी, शिखि, विश्वभू, क्रकुच्छन्द, कनकमुनि, काश्यप एवं श्रीशाक्यसिंह तथागत आदिं सप्त बुद्ध दीपंकर तथागत आदिं गंगा नदि बालुका प्रमाण बुद्ध समस्त सकल्यं गुरु ।
।। गुरुबुद्धः ।।

२ पञ्चतारा मामकी लोचनी पद्मिनी तारा प्रज्ञापारमितादिं आर्य्यसहश्रिका गन्धब्यूहा, दशभूमि, समाधिराज, लंकावतार, सद्धर्मपुण्डरिक, तथागतगुह्यका, ललितविस्तर, सूवर्णप्रभा, आदिं चयप्येदोल ग्रन्थ धर्म्मस्कन्ध सकल्यं गुरु ।

।। गुरुधर्म ।।

३. आर्य्यावलोकितेश्वर आदिं मैत्री बोधिसत्व सहितं आनन्द भिक्षु उपगुप्त भिक्षु जयश्री भिक्षु पर्य्यंतं संघ सकल्यं गुरु नापं ।।

।। गुरुसंघ तथैव च ।।

४. गुरु वज्रधर प्रभृतिं सकल्यं गुरु ।।

।। गुरुवज्रधर श्चैव ।।

५. थथे सकल गुरुपिन्त नमस्कार याना ।

।। तस्मै श्रीगुरुभ्यो नमः।।

६. सकल गुरुपिन्त हानं नमस्कार याना । हानं हानं नमस्कार।।

।।श्री गुरुभ्यो नमः।। श्री गुरुभ्यो नमः।। श्री गुरुभ्यो नमः।।

(विनति याना च्वनागु जाकि आकाशय् स्वकः पूजा याना छोये)

५. म्हपूजाया मण्डल सृजना यारे मण्डलय् वज्रसत्व बिजयाके पूजा न याये :

१. थः शुद्ध जुयागु भावना याये ।
२. पुजाभः शुद्ध याये ।
३. दृढ जुयागु भावना याये ।
४. मण्डलया भावनात्मक सृजना ।
५. पुष्प न्यास एवं वज्रसत्व विराजमान याकेगु ।
६. वज्रसत्व गुरुयात रत्नमण्डल दोहलपेगु व पूजा यायेगु ।
७. गुरु दर्शन, पापदेशना, पुण्यानुमोदना, एवं जगत कल्याणया लागि प्रणिधान ।

थन थुपिं वाक्य अर्थ सहित न्ह्यब्वयागु दु ।

१. *थः शुद्ध जुइगु भावना –*

शंख पूजा याये–

वंकार वीज मन्त्रनं शंख शोधन यास्यं शुद्ध याये ।।

शंखय् सिन्हः तिके स्वाँ छाये जाकिं पूजा याये–

।। ॐ आः हूँ ३ वं वज्रोदके हूँ स्वाहा ।।

शंख जव ल्हातं त्वपुये–

।। यथा हि जातमात्रेण स्नापिताः सर्वतथागताः ।।

थन गथे धाःसा दको तथागतपिं बिज्याना च्वंगु ।।

।। तथाहं स्नापयिष्यामि शुद्धन्तु दिव्यन वारिणा ।।

तथागतपिन्सं स्नान यागु थ्व शंख लखं जुल । थजागु शंख लखं स्नान यानाः भावना याये ।।

थःगु म्हस शंख लखं हाये–

।। ॐ आः हूँ सर्व्व तथागत अभिषेक समश्रिये हूँ ।।

दको तथागतपिसं स्नानया स्नान याःगु भाःपाः अभिषेक कयाः म्हस हाहा याये । शुद्ध जुल भाःपे ।।

२. *पूजाभः शुद्ध याये–*

।। ॐ सर्व्व विघ्नानुत्सारये हूँ ।।

शंख लखं पूजाभः अथवा कोतः छु दु अन हाहा याना शुद्ध याये ।।

हानं पूजाभः ल्हातं थिया संकल्प याये–

।। ॐ नमो भगवते पुष्पकेतु राजाय तथागतायार्हते सम्यकसम्बुद्धाय।। ।। तद्यथा ।।

।। ॐ पुष्पे पुष्पे महापुष्पे सुपुष्पे पुष्पोद्भवे पुष्प संभवे पुष्पावकिरणे स्वाहा ।।

३. *दृढ जुयागु भावना याये–*

काय, वाक व चित्त स्वंगुलिं स्थिर यानागु जुल । थथे भाःपाः कथु कपाः व नुगलय् थिइका स्वाँ छफो मण्डलय् तये ।

।। ॐ आ: हूँ ३ त्रिकायाधिष्ठानं ।
वज्रासनय् च्वना भा:पा: स्वां छ्फो आसनय् तये ।।
।। ॐ आ: हूँ तिष्ठ वज्रासने हूँ ।।
जाकि जव खव तिस्यं दक्व पाप पिहां वन भा:पे ।।
।। ॐ सर्व्व पापानपनये हूँ ।।
प्रतिसराया मन्त्र ब्वना: शिरस स्वां छ्फ्व: तया: थ:त रक्षा याये ।।
।। ओं मणि धणी वज्रिणी महाप्रतिसरे रक्षरक्ष मां हूँ हूँ फट्ट फट् स्वाहा ।।
म्हासुसिन्ह: मण्डलय् तिका: थमं नं तिये । पूजाया तेज शोभा दत भा:पे ।।
।। ॐ वज्रतिलक भूषणे स्वाहा ।।

४. *मण्डलया भावना एवं वर्णन–*

क. वर्णन

मण्डलय् छ्तुलु ल: तये–
।। ॐ वज्रोदके स्वाहा । ॐ वज्र गोमये स्वाहा । ॐ वज्ररेखे सुरेखे हूँ ।।
वज्रभूमिस मण्डल थिलागुलिं रेखा बांला:गुलिं सर्व्व तथागतपिं
।। सर्वतथागत ।।
दको तथागतपिं बिज्यात भा:पे ।।
।। अधिष्ठानाधिष्ठिते स्वाहा ।।
अधिष्ठान याना ।।
दान, शील, क्षान्ति, वीर्य, ध्यान व प्रज्ञा थ्व खुगुलिं पारमिता पारंगत जूगु भा:पा: स्वां, जाकि व ल: तया: मण्डलय् हायेके–
।। दानं गोमयमम्बुना च सहितं ।।
लखं सहित सासलिं बं थिला: दान बिये दान पारमितां पुरे जुइ ।।

।। शीलं च समार्ज्जनं ।।
तुफिं बं पुनाः शुद्ध शुचि यानाः शील पारमितां पुरे जुल भाःपे ।।
।। क्षान्तिं क्षुद्र पिपीलिका नपनयं ।।
सपानि आदि की पतंग इत्यादिं ख्यानाः चिइका छोये । स्याये मत्यः क्षमाधारी जुये । क्षान्ति पारमितां पुरे जुइ ।
।। वीर्य्य क्रिया स्थापनं ।।
क्रिया कर्म्म कीर्ति थापना याये । वीर्य्य पारमितां पुरे जुइ ।
।। ध्यानं तत्क्षणमेकचित्तकरणं ।।
एक चित्त यासें ध्यान याये पूजा याये ।
।। प्रज्ञा सुरेखोज्ज्वला ।।
ज्ञान प्रकाश जुयाः बांलायेवं जाज्वल्यमानं तेज थिनाः प्रज्ञापारमितां पुरे जुइ ।
।। एताः पारमिताः षडेव लभते कृत्वा मुने र्मण्डलं ।।
मुनि मण्डल दयेकालि थुपिं षट् पारमिताया फलं पूर्ण जुइ ।।
।। भवतु कनकवर्णः सर्व्वरोगैर्विमुक्तः सुरमनुजविशिष्ट-श्चन्द्रवद्दीप्तिकान्तिः।। धनकनक समृद्धि र्जायते राजवंशे सुगतवर गृहेस्मिन्कायकर्म्माणि कृत्वा ।।
गोम्हसिनं बुद्धमण्डल थासय् मुनिमण्डल दयेकल उम्ह राजाया वंशय् उत्पत्ति जुइ । सुवर्ण रत्नं परिपूर्ण जुइ । समस्त राजनं त्वताः देवमनुष्यसिकं उत्तम श्रेष्ठ जुइ । चन्द्रमाया थें तेजस्वरूप जुइ ।।
।। ॐ मण्डल रेखे सुरेखे सर्व्वतथागत अधिष्ठाना-धिष्टिते स्वाहा ।।
रेखा बांलाःगु मुनिमण्डल दको तथागत बिज्यात भाःपाः अधिष्ठान याये ।।

ख. गुरुया मण्डल दयेकेगुया भावना–

स्वाँ छुप्व: मण्डल चाहुयेका दथुइ तये–

॥ ॐ चन्द्रार्क्क विमले स्वाहा ॥ चन्द्र सूर्य्यथें निर्म्मल तेज जुल ।

॥ ॐ वज्रसत्व सर्व्व विघ्नानुत्सारये हूँ ॥ वज्रसत्वया वाक्यं दक्व विघ्न फुत ॥

॥ ॐ वज्रभूमे हूँ सर्व्व तथागत अधिष्ठानाधिष्ठिते स्वाहा ॥ वज्र सुवर्ण जलधारे स्वाहा ॥ वज्रभूमिइ दको तथागतपिं बिज्याका अधिष्ठान याना । थ्व लुँ समान ल: दोहलपागु जुल ॥

५. पुष्प न्यास यायेगु अर्थात स्वाँ ब्वयेगु एवं वज्रसत्व विराजनान याकेगु–

॥ १ ॥

॥ ॐ ह महामध्ये मेरवे नम: ॥
मध्य हकारं उत्पत्ति जूगु बुद्ध मण्डल ।
॥ ॐ ह्रीं मध्य मेरवे नम: ॥
जवस ह्रींकारं उत्पत्ति जूव:गु संघ मण्डल ।
॥ ॐ सूँ सूक्ष्म मध्य मेरवे नम: ॥
खवस सूँकारं उत्पत्ति जूव:गु संघ मण्डल ।

॥ २ ॥

॥ ॐ यँ पूर्व्व विदेहाय नम:॥
पूर्व दिगस भूवन । पूर्व विदेह द्वीप दु । गुगु द्विपया प्रमाण च्यादोल योजन विस्तारदया चोङ । अर्द्धचन्द्राकारवा। थुगुलि द्वीपस अवसिमा छमा दसें चोङ । थ्व सिमाया प्रमाण शतछि योजन थहासें चोप्य योजन दण्ङ । न्यायोजन गाजन कुसें चोन । थुगु द्वीपस अण्डजा धयापिं खेजं जात जुपिं मनुष्य । उम्ह मनुष्यया आयु प्रमान

सत्यादु । थथिंगु द्वीपस चोङ सत्वया महाआनन्द जुया चोन । थुगु द्वीपया राजा धृतराष्ट्रक धयाम्ह ।। १।।

।। ॐ रँ जम्बुद्वीपाय नमः ।।

दक्षिणस जम्बुद्वीप । उगु द्वीपया प्रमान न्हसद्वर योजन विस्तार दया चोन । त्रिकोणाकारवान । थुगु द्वीपया मध्यस गु झमसि मा छ्मा दसें चोन । थ्व सिमाया परिमान शतछि योजन । थजाव प्य योजन दण्ड। न्यायोजन गाजन कुसें चोन । थुगु द्वीपस जरायुजा धयापिं जात जुपिं मनुष्य। उम्ह मनुष्यया आयु शतछि दु । थथिंगु द्वीपस महाप्रसस्त समस्त फल बिव । थुगु द्वीपया राजा विरुढक धयाम्ह । वसपोल चोन ।। २ ।।

।। ॐ लँ अपर गोदावरीयाय नमः ।।

पश्चिम गोडावरी द्वीप । थुगु द्वीपया परिमान गुद्वर योजन विस्तार दया चोना मण्डलाकारवान । थुगु द्वीपया मध्यस पिलास सिमा छ्मा दसें चोन । शतछि योजन चोजासें चोन । प्य योजन दण्ड । न्यायोजन गाजन कुसें चोन । थुगु द्वीपस संश्वेदजा धयापिं चलतिं जात जुपिं मनुष्य। उम्ह मनुष्यया न्यासदँ शतछि दु । थ्व द्वीपस चोन लोकसमस्तयां सुख सम्पति फल बिव । थुगु द्वीपस राजा विरुपाक्ष धयाम्ह । वसपोल चोन ।।३।।

।। ॐ वँ उत्तर कुरुवे नमः ।।

उत्तर कुरु भूवन । थुगु द्वीपया परिमान झिद्वर योजन विस्तार दया चोन । प्यकोणवान । थुगु द्वीपस कदंव सिमा छ्मा दसें चोन। शतछि योजन चोजासें चोन । प्य योजन दण्ड । न्यायोजन गाजन कुसें चोन । थुगु द्वीपस उपपादुका धयापिं कयेगुलि कीग थें थमनं जात जुव थें थम्हनं जात जूपिं मनुष्य। उम्ह मनुष्यया

द्वछिर्दं। थ्व द्वीपस वासयाक लोक समस्तयां महाधनाद्य आनन्द जुव । थुगु द्वीपस राजा कुवेर धयाम्ह । वसपोल चोन ॥ ४॥

॥ ३ ॥

॥ ॐ या उप-द्वीपाय नमः ॥ अग्नेय उप-द्वीप ।
॥ ॐ रा उप-द्वीपाय नमः ॥ नैऋत्य उप-द्वीप ।
॥ ॐ ला उप-द्वीपाय नमः ॥ वायुव्ये उप-द्वीप ।
॥ ॐ वा उप-द्विपाय नमः ॥ इशाने उप-द्वीप ।

॥ ४ ॥

॥ ॐ यँ गज रत्नाय नमः ॥
पूवं द्विपेस गजरत्न । पूर्व विदेह द्विपस गजरत्न धयाम्ह किसि। सफेद तुयूवर्ण जुयाच्वंम्ह चछिन्हिछिया भित्रे संसार समुद्र हिले सामर्थ जुयाच्वंम्ह गजरत्न संयुक्त जुया चोन ॥१॥

॥ ॐ रँ पुरुष रत्नाय नमः ॥
दक्षिणे पुरुष रत्न । दक्षिणे द्विपस पुरुषरत्न धयाम्ह मनुष्य । सावल रंग जुयाच्वंम्ह । भतिचा वागचा । सुइनिता लक्षण लाम्ह । पुरुष संयुक्त जुयाचोन ॥२॥

॥ ॐ लँ अश्व रत्नाय नमः ॥
पश्चिमे अश्व रत्न । पश्चिम अपर गोदावलि द्विपस अश्वरत्न धयाम्ह सल । सफेद तुयूवर्ण न्हयपं निपा वांउया च्वंम्ह । चछिन्हिछिया भित्रे संसार समुद्र हिले सामर्थ जुयाच्वंम्ह अश्वरत्न संयुक्त जुया चोन ॥३॥

॥ ॐ वँ स्त्री रत्नाय नमः ॥
उत्तरे स्त्री रत्न । उत्तरे कुरु द्विपस स्त्रीरत्न धयाम्ह पलेस्वांया थें वर्ण सिंहया थें जं । व्याया थें दुरु भति भुतु छुकिंचा जुयाच्वंम्ह । स्त्रीरत्न संयुत्त जुयाचोन ॥४॥

॥ ५ ॥

॥ ॐ या खड्ग रत्नाय नमः ॥

अग्नेय उप-द्विपे खड्गरत्न । अग्निस खड्गरत्न धयाम्ह । उम्हया समरण याना मात्र नं मारगण विघ्नगण शत्रुगण दक्व क्षेदन याये सामर्थ दयाचोंगु खड्गरत्नं संयुक्त जुयाचोन ॥५॥

॥ ॐ रा मणि रत्नाय नमः ॥

नैऋत्य उप-द्विपे मणिरत्न । नैऋत्य मणिरत्न धयागु ह्याउं धाये मज्यू, हाकू धाये नं मज्यू, म्हासू धायं मज्यू, वाउं धाये नं मज्यू, तुयू धाये नं मज्यू । ह्याउं पाते पो चिनाः सागर समुद्रे कुतिक छोसाः सागर समुद्र ह्याउ । ह्याकूगु पाते पोचिना समुद्रे कुति छोसा समुद्र नापं हाकू । म्हासूगु पाते पोचिना समुद्रे कुतिक छोसा समुद्रनापं म्हासू । वाउंगु पाते पोचिना समुद्रे कुतिक छोसा समुद्र नापं वाउ । तुयूगु पाते पोचिना समुद्रे कुतिक छोसा समुद्र नापं तुयू । थथिंगु मणिरत्न संयुक्त जुयाचोन ॥६॥

॥ ॐ ला चक्र रत्नाय नमः॥

वायुव्ये उप-द्विपे चक्ररत्न वायुव्य चक्ररत्न धयागु गथिंगु धाःसा चर्य पेंगः आल दयाचोन । चान्हिं छिरिरिरिं हिला चोन थुगु चक्रया सुमर्ण याना मात्र नं मारगण, विघ्नगण शत्रुगण फुकाचोगु । थथिंगु चक्ररत्नं संयुक्त जुयाचोन ॥७॥

॥ ॐ वा सर्व्वनिधानेभ्यो नमः ॥

इशाने उप-द्विपे सर्व्वनिधान कलश । इशाने सर्व्वनिधान धयागु कलश । चान्हिं अमृत धारा जक हाया चोन । पञ्चामृतन सयुक्त जुयाचोन । थुगु कलशया सुमर्ण

याना मात्र नं धाधाम्हयातं धाधागु बिया चोन ।
थथिंगु सर्वनिधान धयागु कलशं संयुक्त जुयाचोन ।।८।।
।। ॐ चँ चन्द्राय नम:।। जवस चन्द्र मण्डल ।
।। ॐ सुं सूर्याय नम: ।। खवस सूर्य्य मण्डल ।
।। ॐ आ: श्री वज्रसत्व गुरुभ्यो नम:।। मध्यस गुरुमण्डल ।

६. *वज्रसत्व गुरुयात पूजा यायेगु-*

क. रत्नमण्डल दोहलपीगु- (जाकि स्वां ल: तया मण्डलय् हायेका तयेगु)

।। चतुरत्न मयं मेरु अष्टद्वीपोपशोभितं ।।
च्यागू ल्याया पलेह: सहित जुयाव, च्वंगु सुमेरु पर्वतस चतुद्वीपनं चाउलाव च्वन ।

।। नाना रत्न समाकीर्ण तदनुत्तरदायिने ।।
सल किसि, पुरुष, स्त्री, चक्र, खडग, मणि, सूवर्णयामय जुया चोंगु नाना प्रकारया रत्नं व्याप्तमान जुयाच्वंगु । भिंस्वंगूगु भूवन दयाच्वंगु । नीन्यागू लोक धातु दयाच्वंगु । देव लोकं वास यानाच्वंगु । थजा:गु सुमेरु पर्वतया च्वकास, अनुत्तर सम्यकसम्बोधि ज्ञान बिइम्ह वज्रसत्वं बिज्याना च्वंगु जुल ।

।। गुरुभ्यों बुद्ध धर्म्मेभ्य: संघेभ्योंश्च तथैव च ।।
हे गुरु बुद्ध धर्म्म संघ प्यम्हसियातं ।

।। निर्य्यातयामि भावेन संपूर्ण रत्न मण्डलं ।।
थ:गु भावनं संपूर्ण जुया च्वंगु थथिंगु रत्नमण्डल दोहलपा जुल ।

ख. पञ्चोपचार पूजा-

वज्रपुष्प, वज्रधूप, वज्रगन्ध, वज्रदीप, वज्रनैवेद्य । थ्व न्याता पूजा यायेगु

ग. छुसिं निसें विधिवत पूजा यायेगु-

१. स्वाँ छुफो तयेगु ।
२. धूं च्याका क्वयेयागु ग्वजाय तयेगु ।
३. जाकि ज्वना: विन्ति याना पूजा यायेगु ।
४. धारा मण्डल अर्थात जाकि छुपुच: तया शंख ल: तयेगु ।
५. सिन्ह: तिकेगु ।
६. जजंका क्वखायेकिगु ग्व:जाय् ।
७. जाकिं पूजा याना स्वाँ छायेगु ।
८. ह्वजा नैवेद्य समय ।
९. सादुरु ।
१०. धाला ।
११. सिसाफुसा फलफुल मह्री चह्रि छायेगु ।
१२. मत बियेगु ।
१३. तायं पूजा यायेगु ।
१४. जाकि स्वाँ ल: तया पूजा यायेगु ।
१५. दक्षिणा छायेगु ।
१६. शताक्षर ब्वनेगु अर्थात वज्रसत्व ब्वनेगु ।
(वाक्य अनुसूची १ स दु ।)

७. *सर्वोत्तम गुरु दर्शन, पापदेशना, पुण्यानुमोदना, एवं जगत कल्याणया लागि प्रणिधान–*

गुरुया विषय

क) गुरु दर्शन, (जाकि स्वाँ ल: ज्वना आकाशय पूजा याना छोयेगु)

।। ॐ आ: हूँ श्रीमद्वज्रसत्व गुरुवर चरण कमलाय ।।

श्रीमान शोभायमान जुया च्वंम्ह वज्रसत्व गुरुया चरण कमलस ।

।। सम्यकज्ञानावभासनकराय नमो हूँ ।।

वारंबारं भोक पुयाव नमस्कार याना ।

।। नमोस्ते तुं नमो नम: ।।

छलपोलयात नमस्कार, नमस्कार, नमस्कार ।।

।। भक्त्या हं त्वांनमस्यामि श्री गुरुनाथ प्रसिद्धये ।।

हे गुरु नाथ जिमि भक्तिभाव सामर्थ दुथे नमस्कार याना जिमित प्रसन्न जुस्ये विज्याये माल ।

ख) गुरु प्रशंसा– जाकि ज्वना विन्ति याना ब्वनेगु–

।। यस्य प्रसाद किरणै स्फरितात्मतत्व ।।

गुम्ह गुरुया प्रसादयागु किरणं प्रकाश जुया च्वंगु तत्वज्ञानया चित्त जू ।

।। रत्नप्रभा प्रतिकर प्रहतान्धकारा ।।

थ्व रत्नया तेजं प्रकाश जुयाव अन्धकार दक्व फुतकल ।

।। पश्यन्तुनाविरदृशै: सविराक्षमुचै ।।

संसारस ज्ञानया मिखान खनाव ।

।। स्तस्मै नम: कृतिरियं गुरु भाष्कराय ।।

श्री सद्‌गुरुयात नित्य नमस्कार याना ।

ग) त्रिरत्नया शरण वनेगु–

।। ॐ नमो बुद्धाय गुरुवे ।।

गुरु जुया बिज्याकम्ह बुद्धयात नमस्कार याना ।

।। नमो धर्म्माय तारणे ।।

संसार समुद्रं तरे यानाबिइम्ह धर्म्मयात नमस्कार याना ।।

।। नमः संघाय महस्तमेत्रिभ्यो अपि सततं नमः ।।

शीलस्वभावं संपूर्ण जुया बिज्याकम्ह संघयात यकों यको नमस्कार याना।

।। सर्व्व बुद्धं नमस्यामि धर्म्मञ्च जिन भाषितं ।।

सकल बुद्धयातं नमस्कार याना । धर्म्म नं तःधं वयात नं नमस्कार । तथागतपिन्सं आज्ञा दयकल ।

।। संघञ्च शील सम्पन्न रत्नत्रयं नमस्तुते ।।

शील स्वभाव जुक्त जुयाच्वंम्ह त्रिरत्नयात नमस्कार याना ।

।। रत्न त्रयं मे शरणं ।।

त्रि–रत्नयाके शरण वने, अले

सर्व्वं प्रति दिशाम्यहं ।।

नुगलय् छुं हे खँ मथाकुसे फुक्क खँ न्ह्यःने तये ।

।। अनुमोदे जगत पुण्य ।।

जगत संसार उद्धार याये निंतिं न्हयः ज्याये ।।

।। बुद्ध बोधौ दधे मनः ।।

बुद्धयागु बोधि ज्ञानं लाइगु वन्दना याना ।

।। आबोधौ शरणं यामि ।।

बुद्धया शरण वने फइगु बोधिचित्त उत्पत्ति जुइ ।

।। बुद्धधर्म्म गणोत्तम ।।

महोत्तमगु बुद्ध धर्म्म संघया उत्पति जुया च्वंगु बौद्धधर्मया शरण वने ।

बोधिचित्तया कामना

घ) थ: व करपिं सकलेंया भलाइया निंति थ:के बोधिचित्त आशिका यायेगु-

।। बोधिचित्तं करोम्येष ।।
बोधिज्ञानया चित्त दयेमाल ।।
।। स्वपरार्थ प्रसिद्धय ।।
थ: व कतपिनिगु (संसार) कार्य्य सिद्ध याये ।।
।। उत्पादयामि परमं बरबोधिचित्तं।।
संसारय् दुर्लभगु बोधिचित्त उत्पत्ति याना ।।
।। निमन्त्रयामि अहूं सर्व्व सत्वान् ।।
सकल सत्वयात निमन्त्रणा यासें ।।
।। इष्टाञ्चरिष्ये वरबोधि चारिका ।।
बुद्धचर्या चरलपा ।
।। बुद्धो भवेयं जगतो हिताय ।।
संसार हित यायेगु निंतिं बुद्ध जुये ।।

ङ) थम्हं सिस्यं या मसिस्यं यानागु पापकर्म कनेगु थ:त थमंतु आलोचना यायेगु तथा पुण्यनं ख: धका: भापिना जगत उद्धारया लागिं उपयोग याये ।।

बोधिचर्या

।। देशनां सर्व्वपापानां पुण्यानां चानुमोदनां ।।
पापदेशना याये पुण्यानुमोदना यानाव ।
।। कृतोप्रवासं चरिष्यामि आर्य्याष्टांगमपोषधं ।।
उपवास व्रत चरे याना आर्य्याष्टांग उपोषध व्रत च्वनेगु चर्या याये ।।

पापदेशना

।। मया बालेन मूढे किञ्चित पापमार्ज्जितं ।।
क्षणमात्र जूसां जि बालक मूढ जुया सिसें मसिसें पाप यानागु दइ ।
।। प्रकृत्या वद्य शावद्य प्रज्ञप्त्या वद्यमेव च ।।
थ्व पाप समस्तं जान्य अजान्य यानागु पाप फुत्केमाल ।
।। तद त्रयं देशयाम्येष नाथामग्रतस्थित ।।
हे नाथ छलपोया न्ह्यवने च्वना पाप दोहपे धकाः।
।। कृताञ्जली दुःखभीत प्रणिपत्य पुनः पुनः।।
जिगु पापं वारंवार दुःख जुयि धकाः ग्यात । पाप फुकाबिउ । ल्हाज्वजलपाव वारंवार नमस्कार याना।।
।। अत्ययमत्ययं तेन प्रतिगृन्हन्तु नायकाः।।
हे नाथ हे गुरु थ्व फुकां फुके मफूगु जिगु पाप दक्वों कासें बिज्याहुँ ।
।। न भद्रकमिदं नाथ न कर्त्तव्यं पुनर्म्मया ।।
हे नाथ हे गुरु जिं आवंलि अकल्याणगु ज्या व पाप याये मखुत ।

पुण्यानुमोदना

(पुण्य भिं भिंगु खँ लुमंके)

।। यथा ते तथागता आर्य्यार्अर्हन्ते सम्यक्संबुद्धो बुद्ध ज्ञानेन बुद्ध चक्षुषा जानन्ति पश्यन्ति यत्कुशल मूलं ।।
पाप मदुस्यंलि जिके बुद्धयागु ज्ञानं लाःवइ । बुद्धयागु मिखा जिके दइ । पुण्यया लिधंसा हा गुया च्वगु खँपु सीके फइ ।

जगत कल्याणया ज्याय् कामना

च. जगत कल्याणया लागि प्रणिधान (भिंगु बाहेक मभिंगु ज्या याये मखु धका: प्रतिज्ञा यायेगु)-

।। यज्जातिकं य: निकाय य:स्वभावं यलक्षणं यया धर्म्म तया संविद्यते । तथाहं अनुमोदे यथातेभ्यो अनु जानन्ति तत्कुशल मूलं अनुत्तराया सम्यक्संम्बोधौ तथा अहं परिणामयामि ।।

गुगु जात जातिसं धर्म्मचित्तनं स्वया: बोधिज्ञान लाइ, इभि सकसियां सदा सुख भोग याये दइ । अनुत्तराया सम्यक्संबोधिज्ञान ला:वइ । तथागतया थासय् वास लाइ । थ्वयें जि थमं नमस्कार याना । न्हिथं न्हिथं जिं उद्धार याये धका: परिणामना याना ।

।। तथा ममानेन समाधि कालं लोकस्य दु:खंच सुखोदयंच हर्त्तुञ्च कर्त्तुञ्च सदास्तुशक्ति तम: प्रकासं यथैव भानो ।।

गथे धा:सा सूर्य्य देवता उदय जुया संसार प्रकाश याना अस्त जुया अन्धकार जुल, थ्वयें जिनं जगत्संसारया दु:ख फुत्का सुख बधे यायेगु न्हयागु याना नं जिके सामर्थ दयेमा: ।।

।। दृष्टश्रुतोअनुस्मृति मागतोवा ।।

लिपा जुइगु अनुस्मृति कने फइ ।

।। पृथक्कथा योग मुपाशकोवा ।।

सुमरपा स्वयाव खं कने फइ ।

।। सर्व्व प्रकारं जगतो हिताय ।।

न्त्यागु प्रकार यानानं सदा सर्व्वकालं संसार सत्व प्राणी उद्धार याये ।

।। कुर्य्याम्य जश्रं सुख संहिताय ।।

वारंवारं सुख बधे याये समर्थ दयेमा: ।।

मनू जन्म कावइगुया थुगु दँया ल्या:चा: क्वचाल लिपायात कर्तव्य यां:थ यायेगु ज्या क्व:चाल।।

❀❀❀ ❀❀❀ ❀❀❀

५. वलि भावना एवं पूजा :

१. अमृत कुण्डली वलिस लंख तये (च्वये च्वंगु ग्व: जाय)-

ॐ ह्रिँ आचमनं प्रतिच्छ स्वाहा ॥

२. य, र, ल, व या महत्व थुइका क्वये च्वयाथें अमृत कुण्डलीया विवरण ब्वने

॥ ततो वलि भावना ॥ थनलि भावना ॥

॥ प्रथमं शुन्यतानंत्तरं ॥

न्हापां आकाश समान शून्य जूल भालपे ॥

॥ ततो यं कारेण वायु मण्डलं ॥

अले यंकारं वायु मण्डल उत्पत्ति जुल ॥

॥ तदुपरि रं कारेण अग्नि मण्डलं ॥

थ्वया देवने रंकारं उत्पत्ति जूगु अग्नि मण्डल ।

॥ लं कारेण आप मण्डलं ॥

थ्वया देवने लंकारं ल:या मण्डल उत्पत्ति जुल ।

॥ थ्वया देवने महाकुर्म्म उत्पत्ति जुल । थ्वया देवने पृथ्वी मण्डल उत्पत्ति जुल । थ्व पृथ्वीया नां नव षण्ड पृथ्वी धका: नाम प्रख्यात याना तल । थ्व पृथ्वीया मध्य सुंकार उत्पत्ति जुयाचोंगु सुमेरु पर्वत ॥

॥ तदुपरि आ:कारेण मुण्ड त्रितय चुरिकोपरि शुक्ल पद्मभाञ्जनं ॥

थ्वया नं च्वय् आकारं स्वंगू च्वकाया देवने पद्मभाञ्जन थापना याना ।

३. छगू छगू पचिं याना फ्रि पचिं थिया ब्वने-

॥ तत्र भक्तादि परिपूरितं ॥

॥ आद्यत सपूर्ण पात्र शोधन मन्त्र ॥

ॐ ॥ बुं आं जिं खं हूं ॥ लां मां पां तां वं ॥
थ्वते वंकारादि दशाक्षर मन्त्रनं शोधन याना ।
॥ वंकारजात दधिष्टित पञ्चामृत पंच प्रदीप रूपेण निष्पाद्य ॥
॥ थुलि वंकारादि दशाक्षर मन्त्रनं शोधन याना: पञ्चामृत स्वरूप भा:रपे ॥

४. *च्यागू- जवं खवं व क्वय् व च्वय् याना भिगू दिशाया क्षेत्रपाल द्य:पिं आह्वान याये-*
नापं पृथ्वीमाता, सूर्य, चन्द्र, यक्ष, नाग आदि पिन्तनं स:ते -
॥ **इन्द्रादि लोकपालेभ्यो: पाद्यार्घाचमनं प्रतिच्छ स्वाहा** ॥
इन्द्र आदि ददिग लोपालया पादस अर्घ आचमन याना ॥
॥ ॐ आ: हूं गरुड मुद्रां दर्शयेत् ॥
ल्हापा निपाया बुरापचिंत थिइका मेगु पचिंत ब्वयेका गरुडया पपू थें च्वंक भाव याये ।

५. *च्यागू जवं खवं व क्वय् व च्वय् याना भिगू दिशाया क्षेत्रपाल द्य:पिं आह्वान याये-*
नापं पृथ्वीमाता, सूर्य, चन्द्र, यक्ष, नाग आदिपिं थ:गु थासय् च्वंवल धका: भालपेत
च्वय् यागु ग्व:जाय् स्वां ब्वये-
१. ॥ ॐ इन्द्राय स्वाहा ॥
पूर्वस देया अधिपति इन्द्र राजा ॥
२. ॥ ॐ यमाय स्वाहा ॥
दक्षिणस पितृया अधिपति यम राजा ॥
३. ॥ ॐ वरुणाय स्वाहा ॥
पश्चिमस नागया अधिपति वरुण राजा ॥

४. ॥ ॐ कुवेराय स्वाहा ॥
उत्तरस यक्षया अधिपति कुवेर राजा ॥
५. ॥ ॐ अग्निय स्वाहा ॥
अग्नेस अग्निया अधिपति अग्नि देवता ॥
६. ॥ ॐ नैऋत्य स्वाहा ॥
नैऋत्यस राक्षसया अधिपति नैऋत्य देवता ॥
७. ॥ ॐ वायुवे स्वाहा ॥
वायुदेश वायुया अधिपति वायु देवता ॥
८. ॥ ॐ इशानाय स्वाहा ॥
इशानस भूतया अधिपति महादेव ॥
९. ॥ ॐ अर्द्ध ब्रम्हणे स्वाहा ॥
अर्द्ध दिशाया मालिक नारायण ॥
१०. ॥ ॐ उर्द्ध ब्रम्हणे स्वाहा ॥
उर्द्ध दिशाया मालिक ब्रम्हा ॥
११. ॥ ॐ सूर्य्या ग्रहाधिपतये स्वाहा ॥
जवस ग्रहया अधिपति सूर्य ॥
१२. ॥ ॐ चन्द्रा नक्षत्राधिपतये स्वाहा ॥
देपास नक्षत्रया अधिपति चन्द्रमा ॥
१३. ॥ ॐ नागेभ्य: स्वाहा ॥
नागगण दकों ॥
१४. ॥ ॐ यक्षेभ्य स्वाहा ॥
यक्षगण दकों ॥
१५. ॥ ॐ असुरेभ्य: स्वाहा ॥
दैत्यगण दकों ॥
१६. ॥ ॐ सर्व्व दिग्विदिग्दश दिग्लोकपालेभ्य: स्वाहा ॥
दको दिग्विदिग दशदिशाया लोकपाल सकलें ॥

६. *थ्व अमृत कुण्डलीया वंलिस पञ्चोपचार पूजा–*
वज्रपुष्प, वज्रधूप, वज्रगन्ध, वज्रदीप, वज्रनैवेद्य ।

७. *थथे दिकपाल क्षेत्रपालपिनिगु स्तोत्र ब्वना आदर भाव याये–*
।। इन्द्रादयो महावीरा लोकपाला महर्द्धिका
किलयन्तु दशक्रोध विघ्नहन्तान्नमस्तुते ।।
इन्द्र आदि भिंगू दिशास बिज्यापिं लोकपाल सकसितं जिन नमस्कार याना ।

८. *तर्प्पण बिये–*
जवगु ल्हातय वा पात्रय् ल: वा थ्वं तया देपा ल्हाया अंगु पचिंनं विन्दु बिये ।
।। ॐ विभ्राणां बुद्ध विम्बं दिवसकरधरं रासपा विन्दु रेखं । मैत्रीयं चारु रूपं शिवशिर वपुषं मञ्जुघोषं च गात्रं ।। पद्मस्थं दण्ड रूपं कुलिशवरतनुं वज्रीनं भीमनादं । विज्ञानं ज्ञान रूपं निहित भव भयं पञ्च मूर्तिम्प्रणम्य ।।
वुद्धविंव नाम जुयाच्वंम्ह, दक्को ल्हातनं हि पूण जूगु पात्र ज्वना विन्दु बियाच्वंम्ह, करुण चित्त तयाच्वंम्ह, स्वयेबलय् हे बांलागु शरीर जुय कल्याण यानाच्वंम्ह, जिन नाम जुयाच्वंम्ह, भयानक शब्द पिकया च्वंम्ह, ज्ञानरूप संयुक्त जुया पञ्चमूर्ति जुया च्वंम्ह थजाम्ह तथागतयात नमस्कार ।।

९. *वलि बिये (जाकि स्वां ल: कया हायेका तये)*
।। ॐ इन्द्रादि वज्री सहदेव संघै ।।
वज्र धारण याकम्ह इन्द्रआदिं संघ सहित जुया ।
।। रिमञ्च गृन्हन्तु वलिं विशुद्ध ।।
थुगु नैवेद्य आदि वलि पूजा कास्य बिज्याये माल

।। अग्निर्यमो नैऋत्य भूपतिश्च ।।
दक्षिणया दिग्पाल अग्नेस अग्नि देवता, नैऋत्य कोणस राक्षस देवता ।।
।। आपापतिर्वायु धनाधिपश्च ।।
पश्चिमया दिग्पाल वरुण देवता, वायुव्यस वायु देवता उत्तरे कुवेर ।
।। इशान भूताधिपतिश्च देवा ।।
इशान कोणया भूताधिपति महादेव।।
।। उद्धार्द्ध चन्द्रार्क्क पितामहश्च ।।
उर्द्धया राजा चन्द्र सूर्य्य ब्रम्हा आदि सकल देवलोक ।
।। देवा समस्ता भुवियेच नागा ।।
अधो भूवनया राजा पृथ्वी माता आदि नागलोक नापं ।
।। धराधराग गुह्यगणै: समेता: प्रति प्रति त्वेक निवेदयन्तु ।।
थ: थ:गु भुवनं बिज्याना ।
।। स्वकस्वका श्चैव दिशासु भूता: ।।
थ: थ: थासं बिज्याना: जित थ: पुत्र थें भालपा: ।
।। गृन्हन्तु दुष्टास वरार सैन्या ।।
थ्व जिं पूजा यानागु वलि दान साफल्य यायेयात ।
।। सपुत्र दारा सहभृत्य संघै ।।
पुत्र पुत्री भार्य्या थत सहयोग याइपिं सहितया थ्व संघ सहित जुयाव ।
।। पुष्पंवलि धूपं वलि लेपनं च ।।
थ्व पुष्प धूप दीप गन्ध नैवेद्ये थ्वते पंचोपचार पूजा कयाव ।
।। गृन्हन्तु भुंजन्तु जिघ्रन्तु पिवन्तु चेदं ।।
थ्व वलि भोजन याना प्रसन्न जुसे बिज्याये माल ।
।। इद च कर्म्म सफलं भवन्तु स्वाहा ।।
थ्व जिं यानागु पूजा कर्म साफल्य याना बिज्याहुं ।

१०. हानं जाकि स्वाँ लः तया हायेके–

॥ ॐ नमो रत्नत्रयाय ॥ चन्द्र वज्रपाणाय ॥ वज्र महाक्रोधाय ॥

महाक्रोध मूर्ति जुया चन्द्र वज्रपाणि नाम जुया च्वंम्ह ।

॥ महाद्रष्टोत्कट भैरवाय ॥

भयानक जुया चोंम्ह धँवाः पिहावयाच्वंम्ह ।

॥ ॐ असि मुशल परशु पाश गृहित हस्ताय अमृत कुंडलि ॥

खड्ग, मुशर, पा, पाश ज्वनाच्वंम्ह । अमृत कुण्डलि शक्ति दयाच्वंम्ह ॥

॥ ॐ ख ख खाहि खाहि तिष्ट तिष्ट वंध वंध हन हन दह दह पच पच गर्ज्जय गर्ज्जय विस्फोटय विस्फोटय सर्व्व विघ्न विनायकानां ॥

वा न्ह्यया शब्द पिकयाच्वंपि वन्धन याना फुका भष्म याना बिस्यवंक शब्दनं ख्याना च्वंम्ह ।

॥ महा गणपति जीवितांधकाराय वपुषाय हूं हूं फट् फट् स्वाहा ॥

भूतगणया स्वामी जुयाच्वंपिं, अंधकारगु शरीर जुयाच्वंपिन्सनं थ्व उच्छ्रित वलि भोजन याना साफल्य याये माल ॥

११. छ्सिं निसें स्वाँ, धूं आदि मत तकं बिया पूजा याये–

छ्सिं निसें विधिवत पूजा यायेगु–

(क्रमवद्ध वाक्य अनुसूची १ स दु)

७. सुकुन्दा पूजा यायेगु :

छ्सिं निसे विधिवत पूजा यायेगु–

(क्रमवद्ध वाक्य अनुसूची १ स दु)

८. ता:सि फलफुल आदियात :

छ्यसिंनिसें पूजा यायेगु--

(क्रमवद्ध वाक्य अनुसूची १ स दु)

१२. छ्यैया नकिंनं म्हपूजा याये-

१. सिन्ह: तिके ।

२. जाकिं पूजा याये ।

३. स्वां बिये ।

४. त:सि फलफुल ल:ल्हाये ।

५. खेलुइता च्याका बिये व मण्डलय् थ:पाखे स्वका तयेके ।

वाक्य-

स्वस्ति व: कुरूतां बुद्धा: स्वस्ति देवा: सशक्रका: ।
स्वस्ति सर्वाणि भूतानि सर्वकालं दिशन्तु व: ॥
बुद्ध पुण्यानुभावेन देवतानां मतेन च ।
यो यो अर्थ: समभिप्रेत: सर्वोर्थोद्य समृध्यताम् ॥
स्वस्ति वो द्विपदे भोन्तु स्वस्ति वोस्तु चतुष्पदे ।
स्वस्ति वो ब्रजतां मार्गे स्वस्ति प्रत्यागतेषु च ॥
स्वस्ति रात्रौ स्वस्ति दिवा स्वस्ति मध्ये दिनेस्थिते ।
सर्वत्र स्वस्ति वो भोन्तु मा चैषां पापमागमत् ॥
सर्वे सत्वा: सर्वे प्राणा: सर्वे भूताश्च केवला: ।
सर्वे वै सुखिन: सन्तु सर्वे सन्तु निरामया: ॥
सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चित् पापमागतम् ।

यानीह भूतानि समागतानि
स्थितानि भूमावथ वान्तरिक्षे ।
कुर्वन्तु मैत्री सतत प्रजासु
दिवा च रात्रौ च चरन्तु धर्मम् ।

शुभ मंगल अस्तु ।

भावार्थ-

बुद्धपिन्स जित: कल्याण याना ब्यु । इन्द्र सहित मेपिं द्य:पिन्सं नं जित: कल्याण यायेमा:। जित न्हयाबलय्‌सनं भिंगु ज्या यायेगुलिइ उपदेश बिया बिज्याहुं । सकल प्राणीपिनिगु रक्षा याये फयेमा:।

बुद्धयात पूजायानागुया पुण्यया प्रभावं व द्य:पिनिगु आशिर्वादं प्राणीपिन्त मा:मा:गु छु छु ख: वव वस्तुत इमित दयेमा:।

निपा तुतिं चुया जुइपिं मनू व पंक्षीत, प्यपा चुया जुइपिं सा, म्ये, दुगु आदि पशुजनपिंगु कल्याण जुयेमा । लं वंसां, न्हयाथासं व:पिं जूसां इमिगु कल्याण जुइमा ।

चान्हे जुइबिउ, न्हिने जुइबिउ, मध्यान्ह तिंन्हिने जुइबिउ, कल्याण जुइमा । न्ह्याथाय् च्वंसां न्ह्याथाय् वंसां सुख जुइबिउ, कल्याण जुइबिउ इमित पाप या दु:ख गबलेसनं मवयेमा ।

दक्को सत्वपिं, दक्को जीवित प्राणीपिंत कल्याण जुयेमा । भूत हे जूसां प्रेत हे जूसां इमित नं कल्याण जुयेविउ।

थ्व संसारय् जमीनय् च्वंपिं जुइबिउ, व आकाशय् व्वयां च्वनिपिं जुइबिउ, न्हयाथाय् च्वनी जूसां जूसां म्वानाच्वंपिं गुलिनं प्राणीपिं दु इपिं सकसियां सकसिकें मैत्रीभाव दयाच्वनेमा । चानं न्हिने नं भिं भिंगु ज्या यानाच्वनिगुलिइ मनसुव वनाच्वनेमा । थथे जुये मा ।

९. ॥ सगं बिये :

पाठ

आदौ कल्याणं मध्ये कल्याणं पर्यव शान्त कल्याणं स्वर्थ सुव्यञ्जनं केवलं परिपूर्णं परिशुद्ध पर्यवदातं ब्रम्हचर्यं संप्रकाशयतिस्म ॥ आयु वृद्धि यशो वृद्धि वृद्धि विद्या सुखारोग्य जनधन सन्तान सप्तवृद्धिरस्तु । शुभमस्तु ॥

भावार्थ

न्हापा नं कल्याण जुल, आ: नं कल्याण जुयाच्वंगु ... लिपा नं कल्याण जुयाच्वने दयेमा । केवल ... नं शुद्धगु विचार व ज्या जुइमा । थथे जुलसा ... ताहाइ, कीर्ति दइ, जस नं दइ । थजा:गु सुख थितु ... हे मफिक न्हया वयाच्वनेमा । थकिंयाना जन, धन ... न्ह्यागुप्रकारया श्री बृद्धि जुयाच्वनेमा । थथे जुये ... ।

१० ... सगं बिये ।

(... अनुसूची २ स दु)

११ ...लय् नं अयला छाये ।

१२ ...वत् भोजन मण्डलय् दिका याये ।

१३ भोजन धुका लिचायेके ।

... थौं वंये म्वा: कन्हे कुन्हु तिनी चिप वंया ... सुग्घर यायेगु ।

अनुसूची १

छसिं निसें पूजा यायेगु वाक्य–

स्वां छ्यव: तये :

ओं स्वभाव शुद्धा सर्वधर्मा स्वभाव शुद्धोहं । शून्यता ज्ञानवज्र स्वभावात्मकोहम् ।

संसारय् दुगु दक्को वस्तुत धर्मत उत्पतिया स्वभावं हे शुद्ध ख:। अथे हे जि नं शुद्ध ख:। ध्व शून्यताया ज्ञान थुइकेत वज्रसमान दृढ जुइगु कथं स्वाभाविक जुइगु संकल्प यानागु जुल ।

धूं च्याका तये :

भगवन श्री अमुक सद्वज्र विद्याराज नमोस्तुते
कर्तुमिच्छामि ते नाथ मण्डलं करूणात्मकम ॥
शिष्याणामनुकम्पार्थ युष्माकं पूजनाय च
सत्वानां पुण्य बृद्धार्थ बोधिचित्तोद्यायच ॥
तन्मे भक्तस्य भगवन् प्रसादं कर्तुमर्हसि
समन्वाहरन्तु मां बुद्धा जगदर्थ क्रियार्थदा: ॥
फलस्था बोधिसत्वाश्च याश्चान्या मन्त्रदेवता:
देवता लोकपालाश्च भूता: सम्बोधिसाधिता: ॥
शासनाभिरता: सत्वा: ये केचिद् वज्रचक्षुष:
अमुकोहं महावज्री अमुकोदयं मण्डल ॥
लिखिष्यामि जगच्छुद्धै यथाशक्तयुपचारत:
अनुकम्पामुपादाय सशिष्यस्य च तन्मम ॥
मण्डले सहिता सर्वे सान्निध्यं कर्तुमर्हथ ॥
ओं आ: हूँ वज्र सुगन्ध वज्र धूपं निर्यातयामि
वज्र धूपं प्रतिच्छ स्वाहा ।

भावार्थ

हे भगवान छ:पिं फलानागु नांम्ह । सद्वज्र विद्याराज स्वरूपम्ह । छलपोलयात नमस्कार । हे नाथ करुणा स्वरूप जुया बिज्याम्ह छ:पिंत छ:पिनिगु मण्डलय् पूजा यायेगु कामना याना । हे भगवान जि भिग्मया उपरे दया तया बिज्याहुँ । छलपोलयात पूजा याना सत्कार यायेगु जिगु थ्वं ज्यायात सफल याये मोग्य ख: । अकिं छलपोलया जि भक्तयात अनुकम्पा तया बिज्याहुं ।

जगत कल्याण यायेगु ज्याय् न्हयाबलेसं नं गुथिना च्वंपि बुद्धपिं, अले थ:गु कर्मअनुसार फल प्राप्त गुपि बोधिसत्वजनपिं, अले थथे मन्त्रसिद्धि ला:पिं द्य:पिं गुल, लोकपालपिं जुल, भूतत जुल, सम्बोधिया मार्गय् च्वनाच्वंपिं साधकत जुल, बुद्धया शासनय् तन मन वचन बियाच्वंपिं सत्व प्राणीपिं जुल, वज्रचक्षु मागेका अजा:गु मिखां स्वयाच्वंपिं गुलिन जीवत दु इपिं सकलें जुल आदि इपिं सकसियागु कृपा जित: गमाल ।

फलाना नांयाम्ह जि वज्र गुलि क्वातु उलि हे जिगु भतिचा हे अखे थुखे मजुइक दृढ जुया फलाना नागु छलपोलया मण्डलय् जिगु सामर्थ भ्यावये जूगु मक्को थी थी कथंया हलंज्वलं तया थ्व संसारया थासिक व शुद्धिया लागिं पूजा यायेगु जुल ।

छलपोलया भक्त जि ख: । जि उपरे करुणा तया छलपोल व छलपोलया गणपिं सकलें थ्व मण्डलय बिज्याहुँ । पूजा सिमधतले जिनापसं च्वना बिज्याहुं ।

थथेया निमित्ते ओँ आ: हूँ या मन्त्रं शोधन यानागु थ्व वज्रधूप दोहलपिनागु जुल । थ्व वज्रधूप ग्रहण याना बिज्याहुं ।

३. जाकि ज्वना विन्ति याये अले पूजा याये :

अद्य मे सफलं जन्म सफलं जीवितं च मे ॥
समये सर्वदेवानां भविताहं न शंसय: ॥
अवैवर्ती भविष्यामि बोधिचिंत्तैक चेतसा ॥
तथागत कुलोत्पतिम्ममाद्यस्यान्न शंसय: ॥
अग्रो मे दिवसो ह्यद्य यज्ञो मेद्य ह्यनुत्तर ॥
सन्निपातो भवेदद्य सर्वबुद्धां निमंत्रणात् ॥
ओँ कुसुमाञ्जलिनाथ हो ॥

भावार्थ–

थौं जिगु थ्व मनू जूया कयागु जन्म सफल जुल । थथे पूजा याये दुगु व जगत कल्याणया ज्याय् जुया म्वानाच्वनागु नं सफल जुल । इलय हे जिं सकल देवतापिंन्त ब्वने दत । थ्व खँ छुं छकुचा हे शंका मदु ।

चित्तयात एकाग्र यानालि बोधिचित्त लाभ याये । थजा:गु बोधिचित्त लाभ यायेगु कुत: त्व:ता लिहां वये मखुगु जुल । जि नं तथागतया कुलय् हे जन्म जूगु ख:। थ्व खँय् नं छुं छकुचा हे शंका मदु ।

थौंया दिनय् जि तसक्कं लयताया च्वनागु दु । जि थ्व खँ सीकेत अनुतर जुयागु दु । थौं थ्व दिनस सकल बुद्धजनपिन्त निमन्त्रणा देछानागु दु । थौं थ्व दिनस सकलें आगमन याना बिज्याहुँ ।

४. धा:मण्ड: अर्थात जाकि तया ल: छतुलु तये :

ओं वज्रोदके हूं ।। ओं वज्र भूमौ ।।
ओं वज्रलेखे सुरेखे सर्वतथागता अधिष्ठानाधि तिष्ठन्तु सुवर्ण जल धारे स्वाहा ।

भावार्थ-

थ्व वज्रमय भूमी सुन्दरकथं चिं तयागु दु । सकल तथागतपिं जि गथे ब्वनागु ख: अथेखतं थ:थ:गु आसनय् अधिष्ठान याना बिज्याहुँ ।

सुवर्णया कलशं ल: धा: हायेका दोहल्पिनागु जुल ।

५. सिन्ह: तिके :

इदं ते परमं गन्धं पवित्रं घ्राण तर्पणम्
ददामि परमं भक्त्या प्रतिगृन्ह यथासुखम् ।।
सिन्दुरं सजलं शान्तं विचित्रं सुरसान्वितम्
निर्यातयाम्यहं प्रीत्या सर्वसिद्धिं प्रयच्छ मे ।।
ओं वज्रगन्धे स्वाहा ।।
ओं आ: हूं वज्र सिन्दुर तिलक भूषणे स्वाहा ।।

भावार्थ-

अति वासना व:गु, शुद्ध पवित्रगु, न्हाययात नतुने बलय् आनन्द वइगु थ्व सिन्ह: श्रद्धा भक्ति तया दोहल्पिनागु दु । छलपोलपिन्सं ग्रहण याना बिज्याहुं ।

अने तनेगु थी थी कथंया रसपूर्ण जुयाच्वंगु, शीतल शान्त जुइगु, जल सहितयागु थ्व सिन्ह: ख:। भक्ति भाव तया दोहल्पिनागु जुल । जित: सकल सिद्धियुक्त याना बिज्याहुं ।

थ्व सिन्ह:यात ओँ आ: हूँ मन्त्रं शुद्ध याना छलपोलयात आभूषण जुइकथं दोहल्पिनागु दु ।

६. जजंका कोखायेके :

ओँ वज्र वस्त्रालंकार पूजामेघ समुद्र स्फरण यज्ञोपवीतं बोध्यंग दृढकवच वस्त्र वाससे स्वाहा ॥

भावार्थ-

आकाशय् सुपाँय थें ज्यागु अले समुद्रया लहर थें तुयूगु नाइसे च्वंगु वस्त्र लं, आभूषण तिसा, बोध्यंग स्वरूपया यज्ञोपवीत, नाश मजुइगु कवच वस्त्र व अने तनेगु वस्त्र देछानागु दु।

७. जाकिं पूजा याना स्वां छाये :

स्वस्ति व: कुरूतां बुद्धा स्वस्ति देवा: सशक्रका: ।
स्वस्ति सर्वाणि भूतानि सर्वकालं दिशन्तु व: ॥
बुद्ध पुण्यानुभावेन देवतानां मतेन च ।
यो यो अर्थ: समभिप्रेत: सर्वोर्थोद्य समृध्यताम् ।
स्वस्ति वो द्विपदे भोन्तु स्वस्ति वोस्तु चतुष्पदे
स्वस्ति वो ब्रजतां मार्गे स्वस्ति प्रत्यागतेषु च ॥
स्वस्ति रात्रौ स्वस्ति दिवा स्वस्ति मध्ये दिनेस्थिते ।
सर्वत्र स्वस्ति वो भोन्तु मा चैषां पापमागमत् ॥
सर्वे सत्वा: सर्वे प्राणा: सर्वे भूताश्च केवला: ।
सर्वे वै सुखिन: सन्तु सर्वे सन्तु निरामया: ॥
सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चित् पापमागतम् ।

यानीह भूतानि समागतानि
स्थितानि भूमावथ वान्तरिक्षे ।
कुर्वन्तु मैत्री सततं प्रजासु
दिवा च रात्रौ च चरन्तु धर्मम् ।

ओँ आ: हूँ वज्रपुष्पम् प्रतिच्छ स्वाहा ॥

भावार्थ-

बुद्धपिन्सं जित: कल्याण याना बिज्याहुं । इन्द्र सहित मेपिं द्य:पिन्सं नं जित: कल्याण यायेमा:। जित: न्ह्याबलय्सनं भिंगु ज्या यायेगुलिइ उपदेश बिया बिज्याहुं । सकल प्राणीपिनिगु रक्षा याये फयेमा:।

बुद्धयात पूजा यानागुया पुण्यया प्रभावं व द्य:पिनिगु आशिर्वादं प्राणीपिन्त मा:मा:गु छु छु ख: व: व: वस्तुत इमित दयेमा ।

निपा तुतिं चुया जुइपिं मनू व पंक्षीत, प्यपां चुया जुइपिं सा, म्ये, दुगु आदि पशुजनपिंगु कल्याण जुयेमा । लँ वंसां, न्ह्याथासं व:पिं जूसां इमिगु कल्याण जुइमा ।

चान्हे जुइबिउ, न्हिने जुइबिउ, मध्यान्ह तिंन्हिने जुइबिउ, कल्याण जुइमा । न्ह्याथाय् च्वंसां न्ह्याथाय् वंसां सुख जुइबिउ, कल्याण जुइबिउ । इमित पाप या दु:ख गबलेसनं मवयेमा ।

दक्को सत्वपिं, दक्को जीवित प्राणीपिंत कल्याण जुयेमा । भूत हे जूसां प्रेत हे जूसां इमिगु नं कल्याण जुयेबिउ ।

थ्व संसारय् जमीनय् च्वंपि जुइबिउ, वा आकाशय् ब्वयां च्वनिपिं जुइबिउ, न्हयाथाय् च्वनिपिं जूसां म्वानाच्वंपिं गुलिनं प्राणीपिं दु इमि सकसियां सकसिकें मैत्रीभाव दयाच्वनेमा । चानं नं न्हिने नं भिं भिंगु ज्या यानाच्वनिगुलिइ मनसुवा वनाच्वनेमा ।

ओँ आ: हूँ मन्त्रं थ्व स्वांयात शोधन याना देछानागु दु ।

८. होजा नैवेद्य समय :

ओँ वज्र समयाचारं खाद्य भोज्यादिकं प्रभो
महायान षडरस संयुक्तं नैवेद्यं सर्व
संयुक्तं खाद्य भोज्य समन्वितम्
वर्ण गन्ध रसोपेतं प्रतिगृन्ह यथासुखम् ।
ओँ वज्र नैवेद्यं प्रतिच्छ स्वाहा ।

भावार्थ-

हे प्रभु, छ्लपोलयात समय-आचार स्वरूप महायानया षड्रसं जा:गु वर्ण, गन्ध, रस आदि नापं संयुक्तगु थ्व नयेगु सामग्री नैवेद्य आदि देछ्रानागु जुल । य:य:गु भपिया बिज्याहुं ।

९. सादुरु छाये :

ओँ आ सर्व तथागत बोधिचिंतामृत धारे स्वाहा ।।

भावार्थ-

बोधिचित्त जाया वइगु अमृत समानगु थ्व दुदु धा: देछ्रानागु दु ।

१०. धारा छाये :

१. ओँ नमो भगवते वीरवीरेश्वराय हूँ हूँ फट् स्वाहा ।
२. ओँ नमो महाकल्पाग्नि सन्निभाय हूँ हूँ फट् स्वाहा।
३. ओँ नमो जटामकुटोत्कटाय हूँ हूँ फट् स्वाहा ।
४ ओँ नमो द्रंष्ट्राकरालोग्रभीषणमुखाय हूँ हूँ फट् स्वाहा ।
५. ओँ नमो सहस्रभुज भास्वराय हूँ हूँ फट् स्वाहा ।
६. ओँ नमो असि मूशल परशु पाश त्रिशूल खट्वाङ्ग धारिणे हूँ हूँ फट् स्वाहा ।
७. ओँ नमो व्याघ्रचर्म धारये हूँ हूँ फट् स्वाहा ।

८. ओँ नमो महाधूमान्धकाराय वपुषाय हूँ हूँ फट् स्वाहा ।

भावार्थ–

थी थी कथंया च्यागू दिशाया च्वययापिं च्याम्ह भैरवपिनिगु प्रतीक त्वनेगु धारा नं देछानागु जुल ।

११. फलफूल महि चहि :

ओँ सर्ववित् आदर्शन फल मूलाय स्वाहा ।

भावार्थ–

दक्को प्रकारया भिं भिंगु फलफुल देछानागु दु ।

१२. मत बियेः :

नेत्रा विरामा बहुरत्न कोषा नराधिपारर्चित्तपाद पद्मा
ज्ञान प्रदीपा हतमोह ज्वाला ये दीपमाला रचयन्ति तत्र ।।
ओँ आः हूँ वज्र दीपे ह्रिँ प्रतिच्छ स्वाहा ।।

भावार्थ–

मिखायात सिचुसे च्वंका आनन्द बिइगु, बहुमूल्यया थी थी कथंया रत्नं संयुक्त जुयाच्वंगु, पलेस्वाँ थें च्वंक पालिइ जुजुपिन्सं पूजा, समान सत्कार यानात:गु, मोहरूपी शत्रुया जालीयात खुना खाना वाँ छोइगु थ्व मतया मा: दयेकात:गु ख:। थजा:गु मतया ओँ आ: हूँ मन्त्रं शोधन यानालि देछानागु जुल । कया बिज्याहुं ।

१३. तायेे कया पूजा यायेे :

।। ये धर्म्मा हेतु प्रभावा । हेतु स्तेषां तथागतो ह्यवद् तेषां च यो निरोध एवंवादी महाश्रमण ।।

भावार्थ–

गुलि नं थ्व संसारय् वस्तुत दु व दक्को उत्पतिया कारण दु । गुगु प्रकारं संसारय् खने दयावल उगु हे प्रकारं संसारं मदया वनि । वस्तुत दयावइगु व मदया वनिगुया नं कारण तथागतं आज्ञा जूगु दु । थथे वस्तु दयां च्वनि मदयां च्वनिगु संसारया चक्र लिकुंबीगु निरोध यायेजिउ । थ्व उपाय मार्ग नं भगवान बुद्धं आज्ञा जूगु खः । थ्वते मोक्षमार्गया खँ स्यूम्ह भगवान खः ।

१४. जाकि स्वँ व लः तया पूजा यायेे :

ओँ अकारोमुख सर्वधर्माणाद्यनुत्पन्नत्वात् ओँ आः हूँ फट् स्वाहा ।।

भावार्थ–

'अ' आखः दक्को आखःया नायः खः । आखःया नायः 'अ'या लिधंसाय् उत्पन्न जूगु वस्तुयात धर्मयात ओँ आः हूँया मन्त्रं शोधन याना पूजा यायेे ।

१५. जाकि व दक्षिणा छायेे :

मञ्जुश्री कुमार भूताय बोधिसत्वाय महासत्वाय महाकारुणिकाय तण्डुल देवदक्षिणां सम्प्रढोषयाम्यहम् ।

न्ह्याबलेस नं कुमार जुया च्वनिम्ह, म्ह मवनिम्ह कुमार, संसार कल्याणया ज्याय् तल्लीन जुया च्वनिम्ह बोधिसत्व, जगत कल्याणया ज्याया रसय् आनन्द कया च्वनिम्ह महासत्व, अतिकं करुणावानम्ह मञ्जुश्रीयात थ्व जाकि व दक्षिणा देछाना:गु जुल ।

१६. आशिका यायेः शताक्षर ब्वने जाकिं पूजा याये :

।। ओँ वज्रसत्व समय मनुपालय ।। वज्रसत्वत्वेन प्रतिष्ठो ।। दृढो मे भव ।। सुतुष्यो मे भव ।। ।। सुपोष्यो मे भव ।। अनुरक्तो मे भव ।। सर्व सिद्धि मे प्रयच्छ ।। सर्व कर्मसु च मे चित्त श्रियं कुरु ।। हूँ हहहह हो भगवन ।। सर्व तथागत वज्र मा मे मुञ्च वज्री भव ।। महासमयसत्व आः ।।

भावार्थ–

वज्र थें अभ्येद्य जुया बिज्याकम्ह वज्रसत्व दयाच्वनि । वज्रसत्वया नियम न्हयाबलेस नं पालन जुयाच्वनि । जितः नं दृढ जुया बिज्याय माल । संतोष जुया बिज्याये माल । जितः पुष्ट यास्यें बिज्यायमाल ।। जि उपर अनुरक्त जुया बिज्याय माल । सर्वत्र सिद्धि बियेमाल ।। सकतां कर्म्मस चित्त तयाव जितः कल्याण याना बिज्याय माल ।। हे वज्रसत्व भगवान् सकल लोक आश्चर्य चायकं जितः कवच याना बिज्याये माल । वज्र थें अत्यन्त दृढ जुया बिज्यापिं सकल तथागतपिं छलपोलपिसं जितः गुबेलसं तोलते मते ।। महाप्रलय कालस सकल लोक आश्चर्य चायक चित्त तय माल । हे वज्रसत्व सद्गुरु भगवान ।।

अनुसूची २

खें सगं बिइगु वाक्य

मञ्जुश्री लोकनाथं जिनवर मकुटो जाम्वलं बोधिसत्व ।
मैत्रेयो वज्रपाणी सुखवलयकरो राहुलो भद्रपाल: ॥
बुद्धो वैरोचनादि त्रिभुवन नमितं क्षीण नि:शेषदोषो ।
तुष्टा: सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ॥ १ ॥

मञ्जुश्री लोकनाथ, बुद्ध तथागतपिं दुगु मुखलं शोभायमान जुया जगत कल्याण याये निंतिं न्ह्यचिला बिज्याम्ह बोधिसत्व ख:। मैत्री व वज्रपाणि नं बोधिसत्व ख:। राहुल व भद्रपाल नं बोधिसत्व ख:। वैरोचन, अक्षोभ्य, रत्नसंभव, अमिताभ, व अमोघसिद्धि आदि पञ्च ध्यानी बुद्धपिं न्हापा, लिपा व आ: याना थ्व सोंगू लोकयूसं छुं छकुचा हे पाप मदयेक च्वना बिज्यापिं ख:। थजापिं वसपोल बोधिसत्व व ध्यानी बुद्धपिंत नमस्कार । थजा:गु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीकाकया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचा: याना: मंगल कल्याण जुइगु ज्या खं कना बिज्यात ।

हृष्टो हूंकारवज्र पशुपति दमको वज्रघण्टाब्जहस्त: ।
पतोहालाहलं यो रिपुगण मथनो टट्किराजो महात्मा ॥
अक्षोभ्यो रत्नकेतु प्रतिदिन मचरो गन्धहस्तीर्य मारी ।
तुष्टा: सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ॥ २ ॥

वज्र व घण्ट ज्वनाच्वंम्ह, सुनानं ख्याये मफयेक फुर्ति दुम्ह, मिथें च्याना जाज्वल्यमान जूम्ह हूंकारवज्रयात नमस्कार । म्हासुगु वस्त्रं पुनाच्वंम्ह ह्रींकारं उत्पति जुया

बिज्याम्ह हालाहाल नाम लोकेश्वरयात नं नमस्कार । अग्नेय कोणया दिक्पाल टर्किराजा महात्मा शत्रु दक्कोसित ख्याना लिना छोयाच्वंम्ह खः । किसिया दँ ज्वना च्वंम्ह गन्धहस्ति नांदुम्ह बोधिसत्व दु । अक्षोभ्य व रत्नकेतुया नां न्हिंन्हिं उच्चारण यानाच्वन । थजाःगु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीका कया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचाः यानाः मंगल कल्याण जुइगु ज्या खँ कना बिज्यात ।

सघं त्रैलोक्यवन्धु र्गुणगणनिलयो बोधिचित्तः सुचित्तो ।
बोधौसावृद्धसिन्धौ विगतकलिमलो हेरुको नीलदण्डः ॥
बुद्धः शालेन्द्र राजो विजितजिनगुणाः सर्वसत्वानुकम्पा ।
तुष्टाः सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ॥ ३ ॥

स्वर्ग, मर्त्य, पाताल त्रिलोकया दाजु किजा पासा भाइ आदि संघया गुण लुमंकिपिं नं बोधिचित्त दुपिं खः। बांलागु चित्त दुपिं खः। थजाःगु चित्त दुपिंसं कलियुगया अज्ञानी गणपिन्त दुःखया समुद्रं तरे यानाबिइपिं हेरुक जुल । बोधिसत्वय् नीलदण्ड नांयाम्ह खः । शालेन्द्रराज धइम्ह बुद्ध दु । वसपोल गुणया खानी हे खः। अकिं मिथ्या दृष्टिं दुःख कष्ट नयाच्वंपिन्त तकं थःगु अनुकम्पाया किरणं खयेका तरे यानाच्वनिम्ह खः वसपोल । थजाःगु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीका कया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचाः यानाः मंगल कल्याण जुइगु ज्या खँ कना बिज्यात ।

प्रज्ञाचूडावतारा तदनुच भृकुटी ज्ञानसंभार भारा ।
मारीची मारमारा सकल भयहरा पीतवर्णा स्त्रिवक्त्रा ॥
मायूरी मामकी च क्षपित रिपुगणाः पाण्डरा लोचनाद्या ।
तुष्टाः सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ॥ ४ ॥

देवी चुण्डा प्रज्ञाज्ञानया नीखर जुया च्वंम्ह खः । अले देवी भृकुटीतारा ज्ञानया भण्डार पूर्ण जुयाच्वंम्ह जुल । म्हासुगु उनम्ह स्वपा ख्वापा दुम्ह देवी मारीची मार दक्को छेदन याना बिइम्ह । नाप नापं दक्व फुक्क भययात हरे याना बिइम्ह वसपोल खः। पञ्चरक्षा देवीलय् मायुरीं नं दु । शत्रुभय आदि रक्षा याना बिज्याइ । संसारय् अकर्तव्य पाप याइपिन्त नाश याना बिज्याइ । भव भयनं पार लगये याना बिज्याइपिं मामकी दु, पद्मिनी दु । लोचनी व तारा नं मदुगु मखु । थजाःगु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीकाकया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचाः यानाः मंगल कल्याण जुइगु ज्या खँ कना बिज्यात ।

गान्धारी जांगुली च भुजगहितकरा खड्ग पाशाङ्कुशोग्रा ।
वाराही वज्रहस्ता अशिपरशु धरा धर्म धात्वीश्वरी च ॥
केयूरी ज्ञानकेतु र्ध्वजनिहित करा खडग पाशावली च ।
तुष्टाः सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ॥ ५ ॥

खड्ग पाश अङ्कुश पा आदि अस्त्र बेकुंच्याना च्वंम्ह देवीपिं गान्धारी व जांगुली जुल । वाराही ख्वा वयानं वज्र, मुगः, पा आदि ज्वसा धारण याना च्वंम्ह धर्मधात्वीश्वरी देवी नं लुमंके । खड्ग, पाश, विजय ध्वांय आदि धारण याना च्वंम्ह केयुरी देवी नं लुमंके । ज्ञानकेतु बोधिसत्व नं अथे हे खः। थजाःगु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीका कया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचाः यानाः मंगल कल्याण जुइगु ज्या खँ कना बिज्यात ।

वीणामाल्या सुगीता प्रथित जिनवरे शावरी धूपवज्रा ।
वेताली गन्धवज्रा प्रहसित वदना सौगती आर्यतारा ॥

रश्मी बुद्धस्य बोधि: सकल भयहरा सारथी दीपवज्रा ।
तुष्टा: सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ।। ६ ।।

वीणा, माल्या, सुगीता, शावरी, धुपवज्रा धैपिं पूजादेवी पिन्सं थ:थ:गु ज्या याना जिन अर्थात तथागतयात खुसी याना च्वंगु दु । अथे हे तुं वेताली, गन्धवज्रा पूजादेवीपिन्सं प्रसन्नगु ख्वापा व बांलागु सुकोमलगु वदन ब्वया सौगती आर्यतारानाप च्वना बिज्यात । थजा:गु वातावरणय् बुद्धया रश्मि किरणं खयेका दक्को दिक्को भय हरेयाना यंकिम्ह दीपवज्रा पूजादेवीयात नं लुमंके । थजा:गु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीकाकया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचा: याना: मंगल कल्याण जुइगु ज्या खँ कना बिज्यात ।

वैशाल्यां धर्मचक्रे प्रथित जिनवरे पर्वते गृद्धकूटे ।
श्रावस्त्या लुम्बिनी च क्षितिनिहितकरा कोङ्कुणे बोधिवृक्ष ।।
श्री मद्देवावतारा: सुरनर नमिता: धर्मचक्रं प्रहस्ता ।
तुष्टा: सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ।। ७ ।।

लुम्बिनीया शाल उद्यानय् जन्म जूम्ह कोङ्कुण नांयागु बोधिबृक्ष कोसं सम्यकसंबोधि ज्ञान लाभ याना बिज्याम्ह भगवान गौतम बुद्धं ऋषिपट्टन मृगदावनय् न्हापांगु धर्मदेशना याना बिज्यागु ख:। वैशाली नगरया गृद्धकूट पर्वतय् अले श्रावस्ती नगरय् नं धर्मचक्र प्रवर्तन याना बिज्यात । वसपोल साधारण मानव मखुसे देवावतार हे ख:। वसपोलयात सकल जनतयसं नमस्कार याना वयाच्वंगु दु । थजा:गु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीका कया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचा: याना: मंगल कल्याण जुइगु ज्या खँ कना बिज्यात ।

छत्रं दुर्वाच पद्मं ध्वजमपिनिहितं रोचनामत्स्य पूर्णा ।
वाराही पूर्णकुम्भं मुनिवर वचनं वज्रघण्टा निदानं ॥
बुद्धानां प्रातिहार्यं सुरनर नमितं हास्यलास्यं विलास्यं ।
तुष्टाः सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ॥ ८ ॥

छत्र, सितु, पलेस्वाँ, ध्वाँय, मिखा, ङ्या आदि सहित चिन्हः दुगु पूर्णगु घः वाराही देवीपिन्सं ज्वना बुद्धया वचन अनुसार वज्रघण्ट थाना शब्द पिज्वेकाः बिज्यात । न्हापा न्हापायापिं बुद्धपिन्सं थें आः नं मखुगु मजिउगु लंपु त्याग याना प्रातिहार्य क्यना च्वन । अजाम्ह बुद्ध दर्शन लाना सकल मनूत सुखं मे हाला प्याखं हुला नाना थरीया बाजं थाना वसपोल तथागतयात नमस्कार यानाच्वन । थजाःगु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीका कया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचाः यानाः मंगल कल्याण जुइगु ज्या खँ कना बिज्यात ।

श्रीवत्सं पुण्डरीकं ध्वजवर कलशं चामरं मत्स्ययुग्मं ।
तत् छत्रं हेम दण्डं रविशशि उभयो दक्षिणावर्त शंखम् ॥
गोकन्या शंखभेरी दधिफल कुसुमं पावको दीप माला ।
तुष्टाः सर्वार्थ सिद्धिं विमल सुमनसो मंगलवो दिशन्तु ॥ ९ ॥

स्वर्गलोकं बिज्यापिं देवतापिन्सं श्रीवच्छ (नागपाश अथवा भगवानया नुगःपा), पलेस्वाँ, पताका सहितया ध्वाँय, कलश, च्वामो, तुयूपिं छ ज्वःङा, लुँया चु दुगु छत्र, जवंचातुगु शंख थुलि च्याता अष्टमंगलया प्रतीक जुल । थजाःगु च्यागू शुभचिन्ह दुथाय् च्वय चन्द्र सूर्य नं जः खः विद्यमान जुइ । अले मचाम्ह साया सः आवाज थें थ्वयेक शंखया ध्वनि धौया सगं, नस्वागु वासना वःगु लेपं बुला, मिखा याउंसे सिचुइकेत मतया माःमाः खने दइ । थुकिं कार्य सिद्ध जुइ । थजाःगु ज्ञान सर्वार्थसिद्ध बोधिसत्वं सीका कया पाप रूपी मलं अलगकथं निर्मल विमल जुयाच्वंगु मनं विचाः यानाः मंगल कल्याण जुइगु ज्या खँ कना बिज्यात ।

अनुसूची ३

हलंज्वलं

थल बल :

१. पुजाभः अथवा कोतः
२. सिन्हः तयेगु थल कायभः अथवा सिन्हःमू व सिन्हः थल
३. थापिं
४. खें न्या तयेगु बाता
५. शंख
६. शंख दिकेगु स्वपा तुति दुगु मस
७. सुकुन्दा
८. समय बजि तयेगु लंपित्ता
९. धालाचा
१०. सादुदु तयेगु थल
११. अय्लाः तयेगु अन्ति
१२. चिकं मण्डः थायेगु बौकुंचाः
१३. सगं बियेत ख्वला

पूजाभलय् तयेगु ज्वलं :

१. जाकि
२. धूँ
३. म्हासु सिन्हः
४. ह्याउं सिन्हः
५. अवीर
६. ताय
७. इताः
८. जजंका
९. स्वाँ

१०. समय बजि
११. सादुदु
१२. थ्वँ अय्ला
१३. सिसाफुसा फलफूल

त:सिइ द्य:ने तयेगु :

१. खेलुइता:
२. तपुगु जजंका
३. स्वाँमा: स्वाँ

मण्डलय् च्वयेगु :

१. चिकं (चिकं मण्ड:)
२. ताय्
३. आखे
४. वा
५. हाकु मुस्या
६. ग्व:गु माय्

फलफूलया बाना :

१. त:सि
२. भ्रमसि
३. आमासि
४. पासि
५. खोसिं
६. केरा
७. लैं
८. स्यांगुलि
९. बय्लि
१०. अम्ब:
११. ऋतु मुताबिक मेमेगु फल नं

सगं बियेत :

१. हँय् खें
२. कुंन्या
३. ध्वँ
४. अयुला:
५. ग्व:गु ग्वय्
६. धौ
७. जाकि, ताय्, धौ, अवीर व केरा तया: दयेकात:गु सिन्ह:
८. बाँला:गु स्वाँफो

विविध :

१. पोताय्
२. चिकं
३. न:ल:

भोजन सामग्री :

हलू लपतेया द्य:ने ब्व तयेगु । नयेगु मनसुवा कथं

सत्यमोहन जोशीजुया–

नेवाःतय् दकलय् सकलय् तःजिगु नखः

म्हपूजा

(थीथी च्वमिपिन्सं प्वंकातःगू बिचाः मुना)

पिकाक : लोकसाहित्य परिषद्, *ने.सं. ११११ स च्वंगू छगु अंश–*

"शान्ति स्वस्ति यायेगु याकेगु नेपाःया पुलागुं संस्कृति खः। छुं आपत विपति भय नं तरेजुल कि नं शान्ति स्वस्ति याः। आःहे नं छुं दुर्घटनां बचय् जुलकि दशा फालावन । मिखाय् लायेमाःगु मिखा फुसीजक लाना: तरेजुयावन धकाः सगं कायेगु बिइगु चलन भीसं खनाच्वनागु दु ।

न्हूगु ज्या यायेवलय्, न्हूगु थासय् वनेबलय्, न्हूगु छें दनेवलय् नं शान्ति स्वस्ति यायेगु चलन आः नं मदुगु मखु ।

अकिं भय तरे जुइवलय् व न्हूगु थासय् वनेबलय् आदि आदिबलय् शान्ति स्वस्ति यायेगु खनेदत ।

न्हापा यैंया वस्ती शहर विशालनगरं थाय्बाय् हिलाः पश्चिम पाखे शहर सरेजूगु धकाः जनश्रुति न्यनावयाच्वंगु दु । न्हापायागु पुलांगु शहर विशालनगर तंगाल खः । अन शहरय् ध्वस्त जुइगुकथं मिंःगु जुयाच्वन । व अग्निकाण्डं बचेजुयावःपिं पश्चिम पाखें न्ह्यांःवल धइगु न्हापायापिसं कनावःगु जिमिसं न्यनागु खः धकाः धाइपिनिगु खं भीसं न्यनावयागु दु । अग्निकाण्डं बचेजुया भय तरेजूगु छगू जुल अले न्हूगु थासय् वास याःगु मेगु निगूगु खं जुल थ्व नितांयात हनाः शान्ति स्वस्ति याःगु जुइ । अकिं थुगु थाय्वाय् हिलाया स्वस्ति शान्तियात हे नखः हनाः स्वन्ति नखः धकाः धाःगु जुइफु ।

म्हपुजा याइबलय् केवल पुजाजक मयासे अले नयेगु, त्वनेगु जक मयासे धौसगं खेंय् न्या आदिया सगं नं कयावयाच्वंगु थन लुमंकेबहःजू । थ्व सगंया संकेत भय तरे जूगु व भविष्ययात भिंकेगु हे खः ।

विशालनगरय् जूगु अग्निकाण्ड व पश्चिम पाखे बस्ती सरय् जूगु छम्ह निम्हसियागु जक खँ मजूसे देयागु हे (सार्वजनिक) खँ जुइगु स्वाभाविक ख: । अकिं शान्ति स्वस्ति नं छन्हु हे छगू पाखं हे अबलय् या:गु खयेमा: । थ्व चलनयात बुदिं (बुसाधं) या रुपय् लिपा लिपायागु वर्षय् नं न्यायेकेगु जुयावल । थुकियात नख:चख:या रूप काका वव थौंया अवस्थाय् हिल जुइ धका: धायेफुगु अवस्था वल ।

अबलय् लीलावज्रजुं छुच:गु म्हयात पुजायायेगु थ: यबलय् मालीबलय् न्ह्या:बलय्जक यायेगु चलन ला दये हे धुंकल । उकियात हे आ: म्हयात अप्व: महत्व बिया: पुजा यात । म्हपुजा छगू पाखं सकसियां छन्हु हे यायेगु ज्या जुल ।

थजा:गु भिंगु वा भिंकेगु ज्या आपा: यानाः कृष्णपक्ष स्वया: शुक्लपक्षबलय् याइगु जूगु निम्तिं शुक्लपक्ष बधनेसाथं या:गु जुइ । अकिं कछलाथ्व कार्तिक शुक्लपक्ष बपखुन्हु हे न्हूगु थासय् (न्हूगु बासय्) च्वना: म्हपुजा या:गु जुइ । थ्व कछलाथ्व पारु संवत् वर्ष हिलीगु दिन नं ला:व:गु जुल ।"

"नेपालय् म्हयात महत्व बिया: पूजा यायेगु सिद्धान्त दयेका ब्यूगु लीलावज्रं जुइमा: ।

लीलावज्र लिच्छविकालयाम्ह ख: । तक्षशीला, विक्रमशील महाविहारया मुख्य प्रशासक व प्राध्यापक तकं जुइधुंकूम्ह लीलावज्रयात यैंया वज्राचार्यपिसं थौं तकं दच्छि छक: देआचा:गु धका: स्वयम्भूइ मुना: श्रद्धापूर्वक शान्तिपुलिइ पुजायानावयाच्वंगु हे दनि । लीलावज्रया वंश सन्तानया रुपय् व देआचा: गुथि न्यायेका: दच्छिइ छम्हेसिया गुथिपा: न्यायेका वयाच्वगु दु मंगु सालं गुथिपा: न्यायेकेत छम्हेसिनं जक नं पा: कया तकं वयाच्वंगु दु ।

द्य:पिं व मनूया म्ह त:धं । मनूया म्ह (देह) पुजायाये योग्य जू । द्य:पिनिगु मूर्ति व किपा धइगु छुं मखु मूर्ति व किपायात तान्त्रिक शक्तिं जीवन्यास याइम्ह नं मनू हे ख: ।

माला स्व:सा थ:गु म्हय् फुक्क द्य:पिं दु, तीर्थस्थलत नं दु । थजा:गु सिद्धान्त ब्वलंगु लीलावज्रया जीवन कालय् हे ख: ।

– यज्ञमान वज्राचार्य
ने.सं. १११८ कछलाथ्व १
(वि.सं २०५४ कार्तिक १६) सं
'विश्वभूमि' न्हिपौस पिदंगु
"म्हपुजा न्हापाला, संवत् हिलेगुज्या न्हापा ? "
च्वसु साभार न्ह्यब्वयागु ।"

सत्यमोहन जोशीजुं वहे सफुली प्वंकात:गु बिचा:या छगू अंश-

"वास्तवय् म्हपुजा धइगु नेवा:तय्गु सापहे पुलांगु समान भावं जा:गु सकल नेवातय् मंका:गु संस्कृति ख: । थ्व नेपाल संवत्या प्रचलन स्वया नं पुलांगु जुइफु । सम्भवत: म्हपुजाया दिनयात हे केन्द्र विन्दु याना: भी शंखधर साख्वा: आजुं उगु ईया राघवदेव जुजुया पर्यायस देशय् आर्थिक ह्यूपा हया: नेपाल संवत् छ्यल जुइफु । अले न्हूदँ क्यंगु दिनस थुकियाहे लिधंसाय् नेवा: समाजय् छेँखापतिं परिवारया ज: मुना: प्रत्येक नेवा: नं (ज्याथजिथिनिसें जंकु याये धुकूपिं मचात सकलें) मन्द: पुज्याना: थ:गु देह आत्मा शुद्धि याना: खैँसगं कया: म्हपुजा यायेगु परम्परायात अविच्छिन्न रुपं च्वन्ह्याकावल जुइफु ।"

मणिसिंह महाविहार, मुसुंबहा:, जापतु, यँया प्रकाशन व वितरण :

१) योगिनी स्तोत्र

२) षट्त्रिंशात्मक पूजाया महत्व
(सम्पादन : पं. बद्रीरत्न वज्राचार्य)

३) बौद्ध स्तोत्र संग्रह छ्धा:या - १००।-
(भायह्यूम्ह : फणीन्द्ररत्न वज्राचार्य)

छलपोल / छिकपिनिगु ल्हा:तिइ :

१) म्हपूजा विधि :
परम्परागत वाक्य व अकिया भावार्थ छ्धा:या - ३०।-
(संग्रहकर्ता : यज्ञमान पति वज्राचार्य)

प्रेसया लुखाय् :

१) गुरु, मण्डल व गुरुमण्डल
(लेखक : यज्ञमान पति वज्राचार्य)